[illegible] Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

19 (85)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 8 MAI 1969, ANUL III

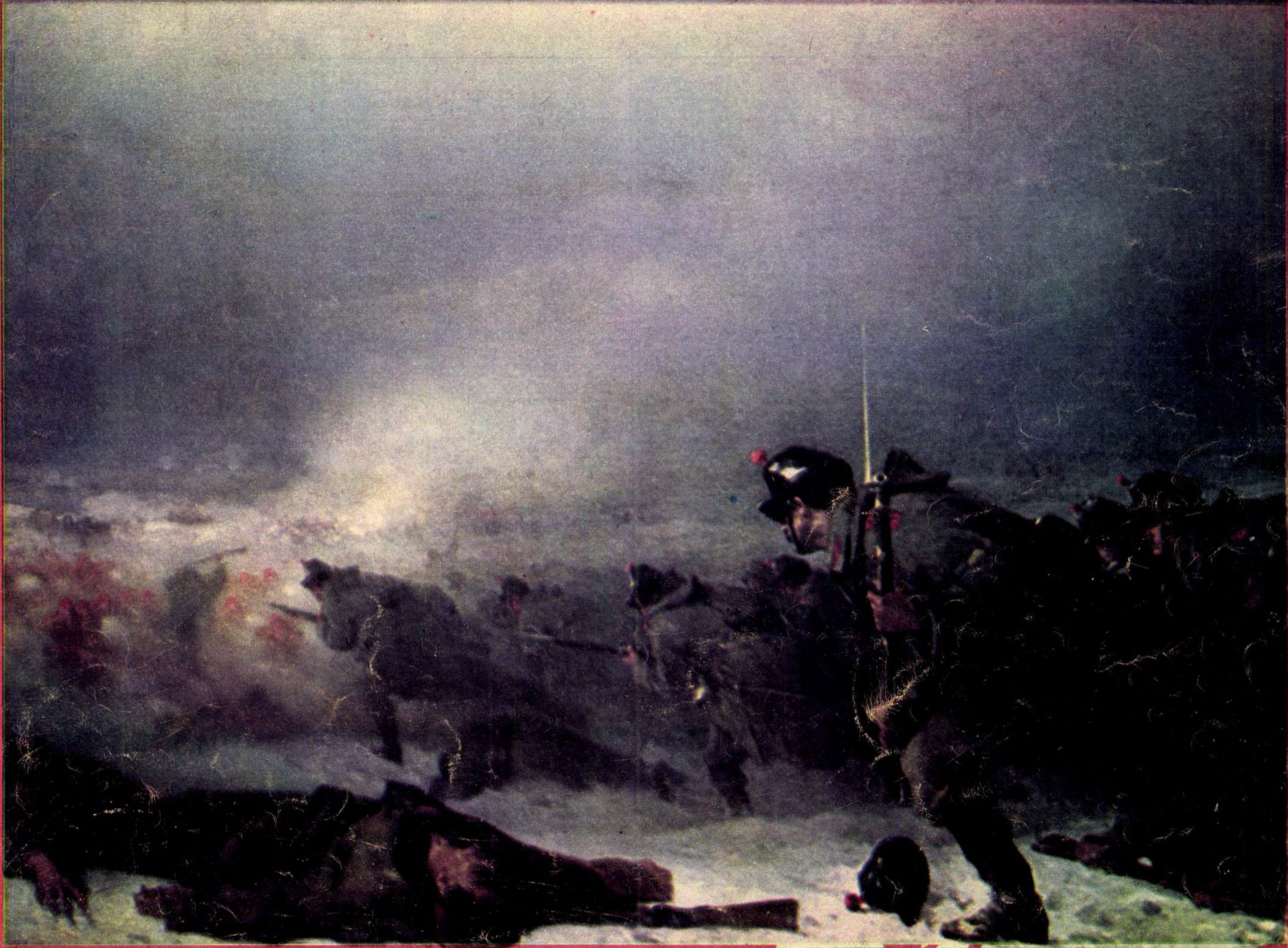

▲

«Atacul de la Smîrdan» 1877
(Pictură de NICOLAE GRIGORESCU)

ÎN ACEST NUMĂR:

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA (pag. 4–5)

SEMNELE NAZCA (pag. 10–11)

DINCOLO DE APĂ (povestire eroică)

(pag. 6–7) ▶

ECOUL SĂRBĂTORII

Zilele mari, pline și bogate își prelungesc existența dincolo de cadrul hărăzit de un circuit al rotației pămîntului sau de efemerul dreptunghi al filei din calendar. Sărbătorile, zilele de bucurie ale colectivității, trăiesc în noi încă multă vreme după ce tîrziu, seara, se sting jocurile de artificii, ecoul lor ne însoțește, se împletește în armonia altor și altor zile.

Încă mai păstrăm în priviri lumina culorilor lui 1 Mai, continuăm să recepționăm freamătul coloanelor sale, bilanțul pe care l-a prilejuit acest Armindeni ne emoționează prin forța și multilateralitatea realizărilor în toate domeniile de activitate ale construcției socialiste din România.

Și, firește, prieteni, trăind în noi, sărbătoarea este luminată și de surîsul vostru. Ne amintim de entuziasta voastră coloană, de florile care v-au prefăcut brațele în proaspete grădini suspendate, de raportul vostru unanim: «Învățăm temeinic, ne pregătim cu grijă pentru viață, sîntem o generație cu care patria se va mîndri, pentru că singurul nostru răspuns la dragostea și generozitatea ce ne înconjoară, este năzuința, hotărîrea fierbinte de a deveni oameni harnici și luminați, mîndri și demni de destinul splendid al poporului român!» Ne amintim de jocurile și dansurile în care v-ați prins, de porumbeii care și-au luat zborul din palmele voastre și care simbolizau atît de emoționant zborul înalt, cutezător, al visului, dorința de pace și încredere că, mîine, înțelegerea, omenia va fi floarea aleasă a fiecărei grădini de pe pămînt.

Sărbătoarea de 1 Mai, prin grandioasele ei manifestări, cuprinzînd întreaga noastră țară, a fost o expresie vie, strălucită, a voinței poporului român de a urma neabătut politica partidului, îndreptată spre bunăstare și progres social, spre o pace trainică în lume.

OCTAV PANCU-IAȘI

A XX-A
ANIVERSARE
A ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

RADAR

8 MAI — LUMINI NEPIERITOARE

Există în istoria popoarelor anumite date care, prin profunda lor semnificație, continuă să lumineze de-a lungul timpului, precum sorii veșnic vii, întreaga lor evoluție social-politică, întregul lor destin de realizări și izbînzi pe scara progresului uman și social. În istoria poporului nostru, în istoria clasei noastre muncitoare, ziua de 8 Mai este o asemenea dată. Acum aproape o jumătate de secol, la 8 Mai 1921, a luat ființă, ca urmare firească a dezvoltării și organizării clasei muncitoare din România, a luptei sale tot mai intense împotriva societății capitaliste bazate pe exploatare, pentru cîștigarea drepturilor și libertăților democratice — Partidul Comunist Român. O dată cu înființarea Partidului Comunist, clasa muncitoare din țara noastră, forțele progresiste ale poporului, aveau să dobîndească un conducător sigur, un conducător încercat în marile bătă[illegible] de clasă care se vor da pentru o viață mai bună, pentru schimbarea nedreptei orînduiri sociale burghezo-moșierești, pentru construirea unei societăți noi, socialiste, pentru eliberarea omului, pentru egalitatea în drepturi și bunăstarea tuturor celor ce muncesc.

Lupta neîntreruptă a poporului nostru, a clasei noastre muncitoare condusă de partid, a dus în chip necesar și firesc la anii de lumină ai socialismului pe care noi îi trăim. Momentele acestui flux neîntrerupt, lupta comuniștilor, jertfele lor nepieritoare, vor străluci de-a pururi în memoria recunoscătoare a urmașilor.

Însuflețitorul program de dezvoltare a patriei contemporane, marile cuceriri ale societății noastre socialiste, libere și independente, largile sale perspective de viitor, la împlinirea cărora, într-un efort unanim, contribuie cu toate puterile sale materiale și spirituale întregul nostru popor, au fost și sînt organizate și inspirate de aceeași mare forță politică, detașamentul de frunte al clasei noastre muncitoare — Partidul Comunist Român.

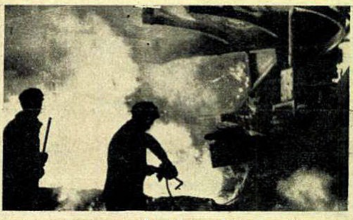

În toate aceste izbînzi, în toate victoriile noastre pe calea edificării societății socialiste. strălucește mereu cu aceeași intensitate o dată înscrisă în istoria patriei cu lumini nepieritoare: 8 Mai 1921.

PETRE GHELMEZ

FAPTE PIONIEREȘTI

EXPEDIȚII

M-am dus, firește, să-i văd pe cei 5 pionieri din București care ne-au comunicat că vor să facă... înconjurul Africii! Nici mai mult nici mai puțin. De fapt, pînă la un anumit punct, pregătirile lor erau gata. De pildă... harta. Trasă în tuș, menționînd escalele, cu săgeți de direcție, cu o «roză a vînturilor» în chenar (sus, în dreapta) harta băieților, anexată scrisorii, reproducea vestita călătorie a fenicienilor din anul 600 î.e.n. Aceasta durase, potrivit cronicilor, trei ani. Dar noi trăim în secolul vitezei și Nicu, Victor, Marian, Ionel, Robert și Dan își exprimau hotărîrea de a realiza fantasticul periplu în... vacanța de vară.

De fapt, tocmai de aceea ne și scriseseră. Ca să-i ajutăm să-și pună la punct ultimele pregătiri, și anume: mijloacele de transport — o corabie cu pînze, dar și cu motor —, provizii, bani, arme și o... legitimație în care să certificăm că ei sînt... **Cutezători!**

Nu voi relata emoția ce m-a cuprins în drum spre școala micilor exploratori, toți căpitani... sub 15 ani. Și aceasta pentru simplul motiv că ceea ce am văzut la fața locului depășea orice anticipație. Intrînd în clasa eroilor noștri, că aceasta fiind goală am văzut următoarele:

1. 3 bănci descleiate din încheieturi, zăcînd într-o rînă, cu capacele smulse, închipuind niște guri cerînd ajutor.

2. 5 ghivece goale și murdare, așezate de-a dreptul pe pervazele ferestrelor.

3. 2 geamuri sparte.

4. Una cîrpă și vreo 20 de căpețele de cretă azvîrlite pe catedră...

5. Etc. etc. Într-adevăr, atîția etc. încît am regretat că n-am dat curs de la bun început dorinței băieților de a veni însoțit de un reporter cinematografic.

Pe cei 5 nu i-am mai căutat. Și n-am să-i mai caut nici măcar dacă, întorcîndu-se din Africa, m-ar invita la o conferință de presă. Pur și simplu, nu mă interesează. Nu mă interesează asemenea oameni care vor să facă înconjurul unui continent, dar nu sînt în stare să facă înconjurul clasei lor, care visează să stăpînească mări și oceane, dar nu găsesc atîta apă cît să șteargă o tablă la plecare sau să stropească o floare, care vor să își conducă nava pînă la Capul Furtunilor, dar nu știu să bată un cui în propria bancă etc. etc.

Și, cătrănit peste măsură, mi-am amintit deodată de zecile de mii de copii porniți «Pe cărările patriei», într-o firească și continuă migrație. Și mai ales de toți cei care, fără nici o «roză a vînturilor», fără legitimație specială știu perfect legea din totdeauna a oricăror navigatori, începînd cu fenicienii: **înainte de a ridica ancora, facem curățenia propriei punți.**

Nu știu ce părere aveți, dar pun față în față scrisoarea «africanilor» cu cea a cîtorva pionieri din satul Tîrnava de Criș — Hunedoara (tot 5 la număr) care ne scriu că au reparat gardul din jurul școlii lor și că au plantat «ca să fie umbră» viță cățărătoare la toate ferestrele. Eu unul, cred mai mult în valoarea **acestei** *«expediții», în jurul școlii lor.*

Și n-aș sta o clipă pe gînduri să trimit acestora din urmă nu «provizii», bani, arme și reporteri, dar toate felicitările și urările mele de bine.

MIRCEA SÎNTIMBREANU

«Giganţii şoselelor», «Uriaşii munţilor» — acestea sînt denumirile cu care îi răsfăţăm pe atleţii bicicletei de curse.

În sală, spectatorii de-o şchioapă urmăresc cu uimire peripeţiile păpuşilor. Dar cine sînt artiştii mînuitori? Iată-i: colegii din clasele mai mari

DE LA OM LA OM

Albăstrele

Noi, la redacţie, avem semnele noastre după care cunoaştem anotimpurile. Cînd în teancul zilnic al corespondenţei sosite pe adresa noastră creşte proporţia ilustratelor şi scrisorilor aşternute în grabă cu creionul, ştim că e vară. Iarna, în schimb, scrisorile sînt mai lungi, caligrafiate cu migală şi mărturisind o mare poftă de conversaţie. Foarte interesante sînt scrisorile de primăvară: în plicurile lor găsim ba ghiocei, ba flori de măr ba — ca în scrisoarea *Gabrielei Medeleanu* din *Murgeni-Vaslui* — albăstrele. Presate pe foaia şcolărească de dictando, au exact albastrul cernelei cu care ne scrie Gabriela, iar ceea ce ne scrie ea este tot atît de primăvăratec ca albăstrelele: a devenit utecistă. «Clipa în care mi-am desfăcut cravata roşie pentru totdeauna a fost hotărîtoare. Am privit spre anii precedenţi, plini de voioşie şi de bucurii care nici cînd nu vor mai reveni dar, în acelaşi timp, mi-am aruncat privirea încrezătoare spre viitor; tristeţea care mă încercase a pierit într-o frîntură de secundă şi locul ei l-a luat bucuria intrării în UTC».

Dragă Gabriela, redacţia revistei noastre te felicită. Sîntem foarte mîndri că încă unul din cititorii noştri a fost primit în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. Ori de cîte ori se întîmplă un astfel de eveniment, noi îl socotim drept o bucurie şi o izbîndă care sînt şi ale «Cutezătorilor». Avem semnele noastre după care cunoaştem timpul. Şi vedem că e timp frumos.

Colegul meu de redacţie Costache Anton a scris o carte intitulată «Despărţirea de jocuri», dar pe copertă e desenată o... aeronavă. De ce oare? Pentru că, dragă Gabriela, de copilărie nu ne despărţim niciodată! În realitate, o purtăm tot timpul cu noi. Altminteri, nici aeronavele n-ar mai decola spre cosmos, nici oceanele n-ar mai fi puse să furnizeze energie electrică şi nici oamenii în toată firea n-ar mai avea răbdare să scrie reviste pentru copii!

OVIDIU ZOTTA

---

20 ŞTAFETA PIONIERIEI

OPT COPII DIN MUNŢII ZARANDULUI

Cînd vii de sus, din munţi, pe Valea Săvîrşinului, la poalele Troaşului întîlneşti o şcoală care are doar... opt elevi: — Şcoala generală din Temeşeşti. *Aici învaţă patru pionieri şi patru şcolari — într-a întîia şi a doua. Nu vă uitaţi că sînt mici şi puţini la număr; numele lor sînt legate însă de fapte mari, de muncă perseverentă.*

Conduşi de învăţătorul lor, Iosif Dohangie, *ei au descoperit între dealurile Temeşeştiului şi Troaşului o străveche localitate dacă —* Gomile. *Sosit degrabă, la faţa locului, arheologul dr. Horaţiu Crişan de la Institutul de arheologie din Cluj a confirmat autenticitatea descoperirii. Săpăturile au scos la iveală o monedă de bronz, bătută de guvernatorul Daciei, Phillipus Arabus, pe care era gravat:* Provincia Dacia —an I. *S-au mai găsit numeroase obiecte de uz gospodăresc: o rîşniţă, vase de ceramică, ceşti, topoare cioplite din piatră şi altele. Pe toate acestea elevii le-au aranjat într-o sală din şcoală, punînd astfel bazele unui mic muzeu.*

De atunci copiii au continuat să colecţioneze şi alte obiecte valoroase de prin sat. Astfel, cu timpul, muzeul s-a îmbogăţit cu costume locale, blidare de peste 120—150 de ani, ştergare cusute în motive specifice locului, lăzi de zestre de peste 500 de ani, monede din secolele XVII—XVIII, buture pentru cereale, lămpaşe, războaie de ţesut, blide de ceramică şi din lemn.

Pe lînga aceste obiecte, curăţate şi aranjate cu grijă în muzeu, se mai află şi manuscrise, cărţi rare, ziare: Cartea fraţilor Radu şi Şerban Greceanu «Mărgăritare» 1691, «Molitvelnicul» 1706, «Istoria românilor şi bizantinilor» de D. Orăviţeanu — fost director al Preparandiei din Arad, scrisă în 1856, ziarele «Telegraful român» din 1897, «Gazeta Transilvaniei» din 1899, «Românul» din 1913 şi altele.

Azi exponatele au devenit atît de numeroase încît micul muzeu e neîncăpător. De aceea unul dintre proiectele apropiate ale pionierilor este acela al mutării muzeului într-o casă ţărănească.

Iată în puţine rînduri şi imagini, realizări, gînduri frumoase ale pionierilor din Temeşeşti aduse în dar Organizaţiei pionierilor la cea de a 20-a aniversare!

* * *

Text şi fotografii:
prof. AUREL ARDELEAN,
prof. VIRGIL JUREGHIE

«Drag mi-e cîntecul şi jocul!»

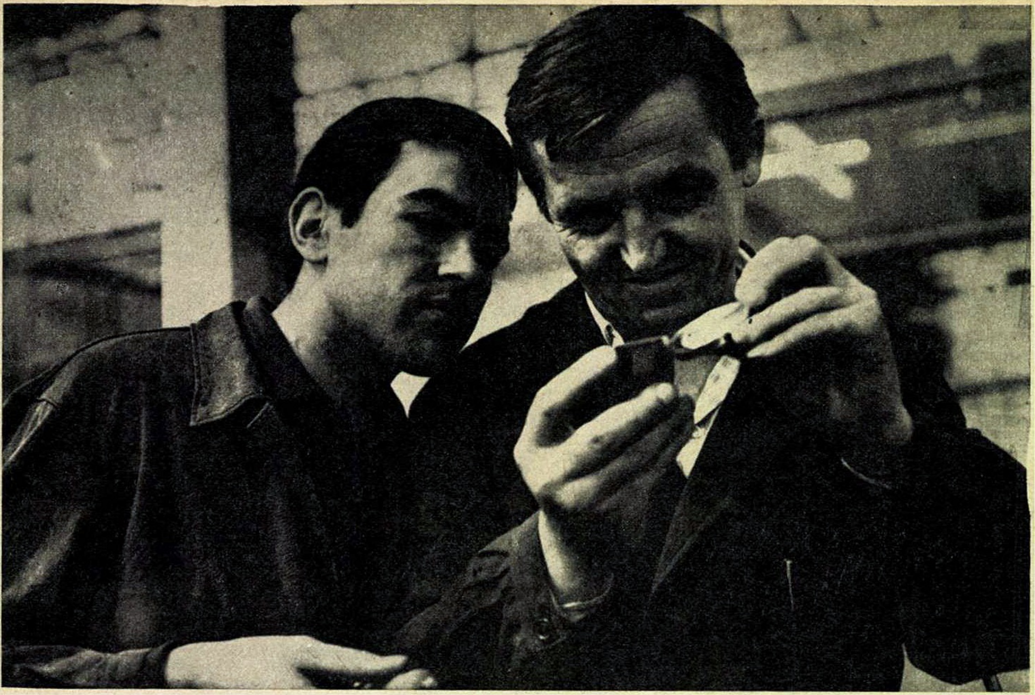

Foto: GR. PREPELIȚĂ

De la comuniști învățăm CUTEZANȚA

Reportaj de OCTAV PANCU IAȘI

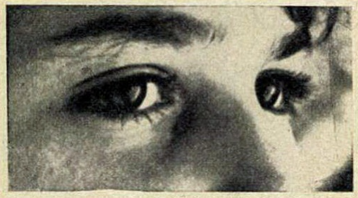

Se cuvine să încep cu ochii aceia... Priveau spre clădirile uzinei, se odihneau pe catifeaua din culorile pastelate ale pereților, căutau în lacurile albastre ale sutelor de geamuri chipul multiplicat al soarelui. În ochii aceia am descoperit uzina. În privirea unui băiat, unul din atîția care, plecînd sau venind de la școală, se opresc o clipă aici. Locuind în preajma uzinei și fiind martorul acestor popasuri, eram tentat să le dau o singură, firească explicație: curiozitatea, marea, scormonitoarea, nepotolita curiozitate a vîrstei. Dar ochii aceia mi-au spus mult mai mult. Aici, în fața uzinei, ei se întîlneau cu un drum și cu un vis. Aici se obișnuiau să privească o imagine care le va deveni familiară peste cîțiva ani, cînd băiatul de azi va schimba uniforma școlară cu salopeta de muncitor. Cunoșteam, cred, destul de bine uzina; vecin cu ea îi auzeam respirația ritmică, timpul ei fierbinte devenise și al meu; dar, nu mă înșel, abia acum, în ochii băiatului acela o descoperisem, începeam să înțeleg că, dincolo de tot ceea ce știam despre ea, mai există ceva care îi sporește frumusețea: ea nu se află doar acolo, nemișcată, pe o stradă exactă, la un număr exact, ci, sorbită de privirile copiilor, trăiește pretutindeni unde se înfiripă un vis trainic, o pasiune. Și mai departe, atunci cînd visul devine realitate, iar pasiunea o iubire de-o viață, uzina este pentru tînărul ucenic sau muncitor incomparabil mai mult decît locul perfecționării în profesia aleasă. Aici el se formează ca om, învață cutezanța de la cei mai buni, mai frumoși și mai nobili oameni.

Mă aflu la I.O.R., Întreprinderea Optică Română, moderna uzină bucureșteană care, prin aparatele construite de ea, este cunoscută în întreaga țară și în nenumărate țări ale globului. Dacă cinematograful a pătruns la noi în fiecare sat, aceasta se datorează și faptului că I.O.R. a construit în decursul anilor zeci de mii de aparate de proiecție. Dacă, de asemenea, asistența medicală își vădește prezența peste tot, iar medicii, ajutați de o aparatură modernă, veghează la sănătatea noastră, aceasta se datorează și faptului că I.O.R. este creatoarea electrocardiografelor, microscoapelor, instrumentelor stomatologice. De aici pleacă într-un număr impresionant de țări ale lumii obiective pentru aparate fotografice și alte multe produse optice care situează România, în acest domeniu de activitate, printre primele producătoare din Europa.

Mă aflu la I.O.R., purtînd cu mine privirea băiatului întîlnit în fața uzinei și sentimentul profund pe care ea mi l-a dăruit. Timpul trece repede și, într-o zi, băiatul acela va lucra aici. Cu cine va semăna? De la cine va învăța să fie om, cine îl va deprinde cu bucuria creației, cine îi va sădi în inimă ambiția și îndrăzneala, modestia, demnitatea, cutezanța?

Va semăna desigur cu Ion Borodi, cu Constantin Filip sau cu frații gemeni Ion și Marcel Romaniuc. Toți sînt foarte tineri. Toți au ajuns aici, visînd să ajungă aici și împlinindu-și visul pe băncile și în atelierele școlii profesionale. Ion Borodi și Constantin Filip sînt strungari de precizie, frații Romaniuc lăcătuși mecanici. Primul urmează clasa a XI-a la liceul seral, al doilea a terminat liceul și se prezintă în toamnă la examenul de admitere al Facultății de cibernetică, gemenii învață și ei la liceu. Ca mulți alții din cei aproape două mii de tineri ai uzinei, s-au făcut cunoscuți și respectați, numele lor e rostit cu dragoste, cu acea omenească bucurie pe care o stîrnește oricine își transformă destinul într-un continuu efort de perfecționare. Și nu întîmplător, toți, vorbind despre ei, ajung să vorbească despre cei de la care au învățat și învață, despre oamenii cei mai buni, mai frumoși și mai nobili din uzină, comuniștii.

În copilărie, ca fiu de muncitori, ne spune Ion Borodi, m-am întîlnit cu pasiunea pentru strungărie. Dar cîte pasiuni nu se destramă, cîte nu se pierd? Marea întîlnire a vieții mele a fost aici, în uzină, cu maistrul comunist Marin Popa. Priveam spre liceu ca la ceva greu de atins, depărtat și neclar. Mi-era teamă de matematică și fizică. Cu o răbdare și cu un tact cum au numai oamenii superiori, maistrul mi-a stîrnit setea de învățătură. Exemplul lui, al unuia care n-a încetat o clipă să se cultive, a fost pentru mine hotărîtor. Aveam greutăți cu studiul și el mă făcea să înțeleg că așa sînt adevăratele biruințe, cîștigate greu, investind în ele voință, hotărîre și, mai presus de toate, demnitatea ta de muncitor. El însuși cucerește victorii grele. Unul dintre colegi lipsea de la lucru, muncea prost, ajunsese pînă acolo încît de la direcție se cerea îndepărtarea lui din uzină. Maistrul, comunistul Marin Popa a spus: «Îl iau la mine. Nu mă păcălesc eu cu el». Azi colegul meu este un om de bază al atelierului nostru. Dar luni și luni de zile nea Marin nu l-a slăbit din ochi. Poate că nici un părinte n-ar fi depus atîtea strădanii, n-ar fi radiat atîta fericire cînd îl vedea, încet-încet, recuperînd ceea ce pierduse, ba, la un moment dat, luînd-o chiar înaintea altora.

Și în viața lui Constantin Filip a avut loc o întîlnire memorabilă: cea cu

maiştrii comunişti Constantin Lăzărescu şi Teodor Corețchi. De la amîndoi, ne spune el, am învățat că adevărata viață începe acolo unde se sfîrşeşte visul de-o şchioapă, mic, meschin, de a lucra şi de a încasa un salariu, de a-ți mai cumpăra o cravată şi a dormi, în concediu, cîte douăsprezece ore pe zi. De la ei am învățat că a te dărui cu pasiune meseriei, studiului, este singura cale de a fi tu însuți — omul întreg, cutezător, pentru care uzina, şcoala, viața în general, devin un cîmp vast de afirmare a calităților, de participare la o luptă înflăcărată, unică prin vigoarea şi amploarea ei. Prin faptă şi cuvînt, ei m-au ajutat să nu mă opresc la calificarea dată de şcoala profesională şi acum nimic nu mi-e mai limpede ca dorința de a deveni inginer, şi nimic nu mă poate opri din împlinirea acestei dorinți, chiar dacă drumul e greu, chiar dacă uneori mă voi împotmoli, ştiu că o să răzbat, *trebuie*, oamenii n-au dreptul să se oprească în fața eşecurilor, am desprins asta din exemplul maiştrilor mei, comunişti, oameni adevărați.

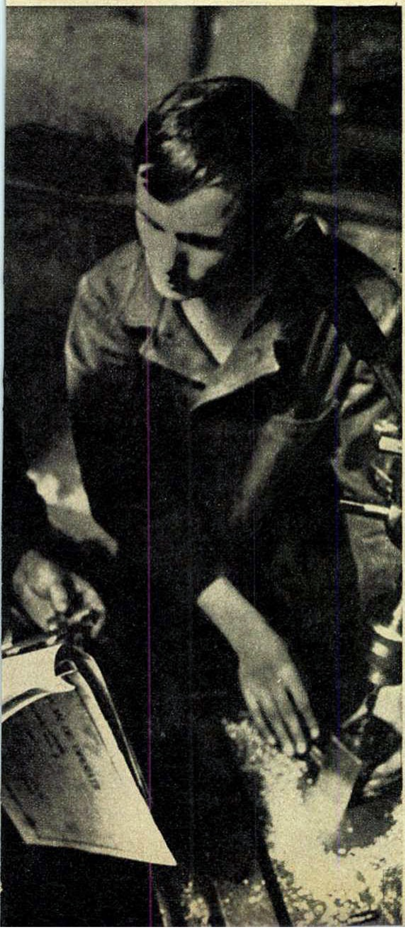

La cei 19 ani ai lor, Ion şi Marcel Romaniuc, frații gemeni, colegi de bancă în şcoală, tovarăşi de atelier, azi, în uzină, sînt pretutindeni nedespărțiți. Glumind, le place să spună că, născîndu-se la interval de jumătate de oră, numai acea jumătate de oră nu s-au aflat împreună... I-a luat sub veghea sa comunistul Petre Trăsnea, maistrul atelierului de lăcătuşărie. «Părinții voştri sînt departe, le-a spus nea Petre (Ion şi Marcel sînt fiii unor țărani cooperatori dintr-o comună suceveană) înainte de a vă fi maistru, vă voi fi părinte.» Îi numeşte «băieții mei», ştie nu numai cum muncesc şi e bucuros că muncesc exemplar, dar ştie şi cum îşi cheltuie banii, ce-şi cumpără fiecare, la ce spectacole se duc, ce cărți citesc. Ştie totul ca un adevărat părinte. Deşi mai are în atelier încă două, trei duzini de fii. Toți învață de la el omenia, bunătatea, sentimentul grijii față de aproapele tău, interesul sincer stîrnit de viața celui aflat în preajma ta, în grija ta. De aceea, scrisorile pe care tinerii atelierului de lăcătuşărie mecanică le scriu din concediu maistrului lor, comunistului Petre Trăsnea, încep astfel: «Dragă tată...»

Pornind de la ei, se cuvine să şi sfîrşesc cu ochii aceia. Priveau spre uzină, întîlnindu-se aici cu un drum, cu un vis.

Nu erau oare ochii tăi, cititorule?

DIN NOU PE SCENA PRIMĂVERII

IATĂ-NE ÎN CONTINUARE PE SCENA FESTIVALULUI. DE DATA ACEASTA, JOCUL ŞI CÎNTECUL PIONIERESC ŞI-AU DAT ÎNTÎLNIRE ÎN FAZA REPUBLICANĂ LA IAŞI. DIN NOU NE VEDEM ÎNSĂ NEVOIȚI, DIN LIPSA SPAȚIULUI, SĂ ALEGEM DIN FILMUL FESTIVALULUI NUMAI CÎTEVA SECVENȚE.

Orchestra de mandoline a Liceului din oraşul Siret împlineşte peste puțin 20 de ani de activitate. (Îi urăm «la mulți ani!»). În două decenii a străbătut un drum lung şi astăzi, este o orchestră mare, cu tradiții şi pe drept cuvînt aspiră la titlul de laureat (foto 1).

Iată o orchestră (Şcoala generală nr. 1 Suceava) obişnuită cu podiumul. A compărut de nenumărate ori la serbările şcolare şi la emisiunile de televiziune. Ea aşteapta cu calm şi cu siguranță rezultatele finalei (foto 2).

Cîntecul nostru popular şi-a trimis mulți mesageri pe scenele finalei. La Iaşi, am asistat la o adevărată competiție, fiecare comună disputîndu-şi un loc de frunte pentru specific, interpretare, originalitate. Noi vă prezentăm doi solişti, pe Riză Maria de la Şcoala generală — Cîmpulung Moldovenesc şi pe Hanu Ştefana de la Nistoreşti — Vrancea) (foto 3—6). Dar evident juriul îi va desemna pe cei mai merituoşi.

Ştefan Geta (Şcoala generală nr. 3 Cîmpulung Moldovenesc) foloseşte un moment cînd scena este liberă ca să mai repete frumosul cîntec al lui Ion Chirescu, dedicat mamei. Un coleg o acompaniază la acordeon (foto 4).

Poate că nimănui mai mult ca moldoveanului nu i se potriveşte — referitor la joc — versul coşbucian «Iar de-i porneşti, sînt greu de oprit». Aşa s-a întîmplat cînd s-au prins în horă cei de prin părțile Vrancei, Sucevei sau Botoşanilor. Cu greu a putut aparatul fotografic să surprindă, nestăvilita mişcare a formatiei de dansuri de la Şcoala generală din Heci (Lespezi-Iaşi) (foto 5).

Unul din reprezentanții ei, Ianoş Alexandru, s-a prezentat la faza finală şi ca solist la vioară (foto7). În plus Alexandru mai ştie să cînte şi la țambal. Fără îndoială un talent multilateral.

1

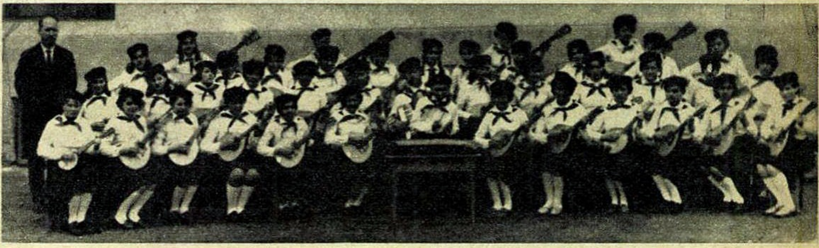

2

3

4

5

6

7

Ne apropiem de finala fazei republicane a Festivalului pionierilor şi elevilor. După Cluj şi Craiova, Timişoara este gazda care cunoaşte ultima bătaie de gong — locul în care festivalul se închide.

Nu ne rămîne decît să aşteptăm rezultatele.

DINCOLO DE APA

Povestire
de
ION GRECEA

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

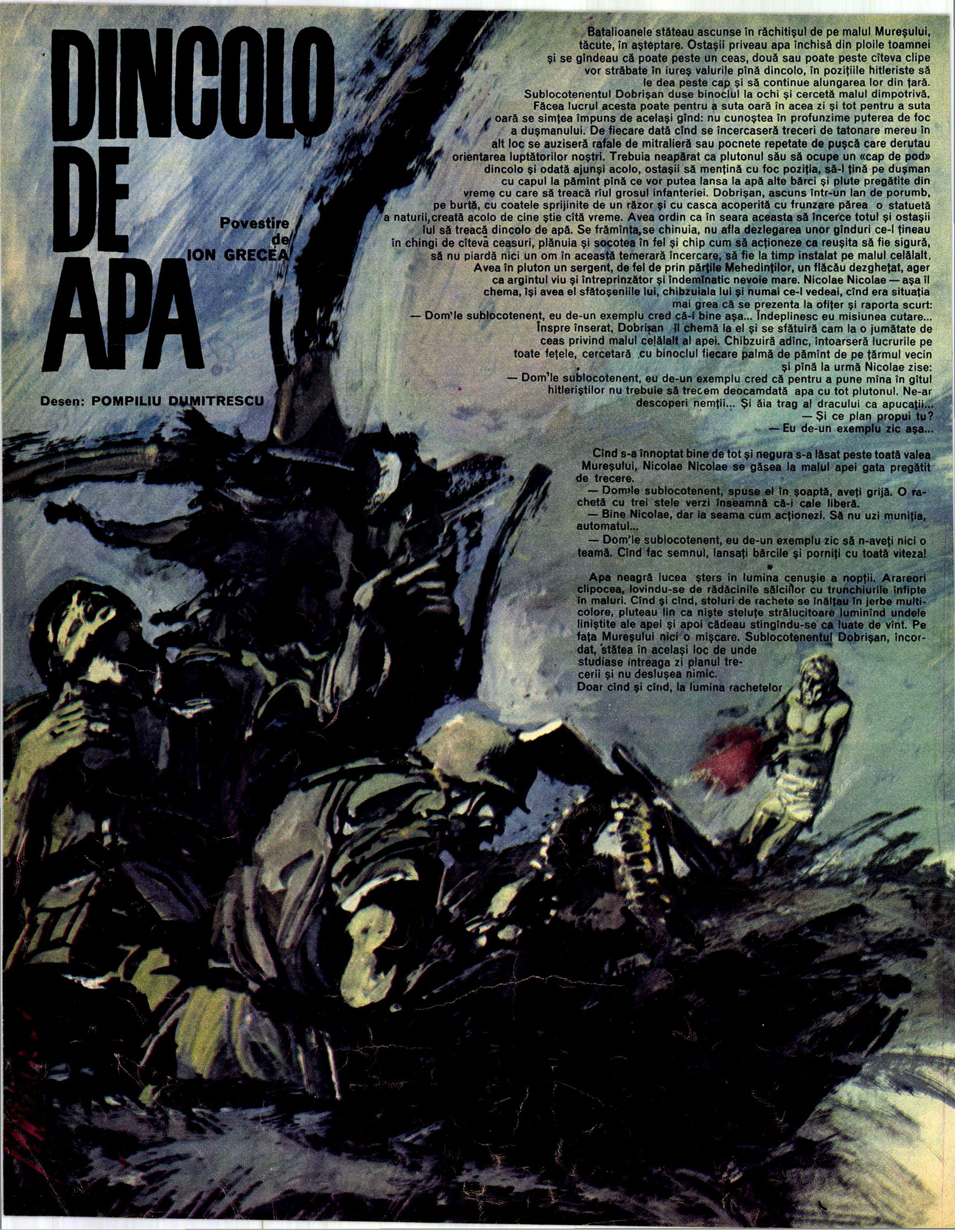

Batalioanele stăteau ascunse în răchitişul de pe malul Mureşului, tăcute, în aşteptare. Ostaşii priveau apa închisă din ploile toamnei şi se gîndeau că poate peste un ceas, două sau poate peste cîteva clipe vor străbate în iureş valurile pînă dincolo, în poziţiile hitleriste să le dea peste cap şi să continue alungarea lor din ţară.

Sublocotenentul Dobrişan duse binoclul la ochi şi cercetă malul dimpotrivă.

Făcea lucrul acesta poate pentru a suta oară în acea zi şi tot pentru a suta oară se simţea împuns de acelaşi gînd: nu cunoştea în profunzime puterea de foc a duşmanului. De fiecare dată cînd se încercaseră treceri de tatonare mereu în alt loc se auziseră rafale de mitralieră sau pocnete repetate de puşcă care derutau orientarea luptătorilor noştri. Trebuia neapărat ca plutonul său să ocupe un «cap de pod» dincolo şi odată ajunşi acolo, ostaşii să menţină cu foc poziţia, să-l ţină pe duşman cu capul la pămînt pînă ce vor putea lansa la apă alte bărci şi plute pregătite din vreme cu care să treacă rîul grosul infanteriei. Dobrişan, ascuns într-un lan de porumb, pe burtă, cu coatele sprijinite de un răzor şi cu casca acoperită cu frunzare părea o statuetă a naturii, creată acolo de cine ştie cîtă vreme. Avea ordin ca în seara aceasta să încerce totul şi ostaşii lui să treacă dincolo de apă. Se frămînta, se chinuia, nu afla dezlegarea unor gînduri ce-l ţineau în chingi de cîteva ceasuri, plănuia şi socotea în fel şi chip cum să acţioneze ca reuşita să fie sigură, să nu piardă nici un om în această temerară încercare, să fie la timp instalat pe malul celălalt.

Avea în pluton un sergent, de fel de prin părţile Mehedinţilor, un flăcău dezgheţat, ager ca argintul viu şi întreprinzător şi îndemînatic nevoie mare. Nicolae Nicolae — aşa îl chema, îşi avea el sfătoşeniile lui, chibzuiala lui şi numai ce-l vedeai, cînd era situaţia mai grea că se prezenta la ofiţer şi raporta scurt:

— Dom'le sublocotenent, eu de-un exemplu cred că-i bine aşa... Îndeplinesc eu misiunea cutare...

Înspre înserat, Dobrişan îl chemă la el şi se sfătuiră cam la o jumătate de ceas privind malul celălalt al apei. Chibzuiră adînc, intoarseră lucrurile pe toate feţele, cercetară cu binoclul fiecare palmă de pămînt de pe ţărmul vecin şi pînă la urmă Nicolae zise:

— Dom'le sublocotenent, eu de-un exemplu cred că pentru a pune mîna în gîtul hitleriştilor nu trebuie să trecem deocamdată apa cu tot plutonul. Ne-ar descoperi nemţii... Şi ăia trag al dracului ca apucaţii...

— Şi ce plan propui tu?

— Eu de-un exemplu zic aşa...

Cînd s-a înnoptat bine de tot şi negura s-a lăsat peste toată valea Mureşului, Nicolae Nicolae se găsea la malul apei gata pregătit de trecere.

— Dom'le sublocotenent, spuse el în şoaptă, aveţi grijă. O rachetă cu trei stele verzi înseamnă că-i cale liberă.

— Bine Nicolae, dar ia seama cum acţionezi. Să nu uzi muniţia, automatul...

— Dom'le sublocotenent, eu de-un exemplu zic să n-aveţi nici o teamă. Cînd fac semnul, lansaţi bărcile şi porniţi cu toată viteza!

*

Apa neagră lucea şters în lumina cenuşie a nopţii. Arareori clipocea, lovindu-se de rădăcinile sălciilor cu trunchiurile înfipte în maluri. Cînd şi cînd, stoluri de rachete se înălţau în jerbe multicolore, pluteau lin ca nişte steluţe strălucitoare luminînd undele liniştite ale apei şi apoi cădeau stingîndu-se ca luate de vînt. Pe faţa Mureşului nici o mişcare. Sublocotenentul Dobrişan, încordat, stătea în acelaşi loc de unde studiase intreaga zi planul trecerii şi nu desluşea nimic. Doar cînd şi cînd, la lumina rachetelor dușmane parcă zărea, știind direcția în care se lăsase în apă, un mărăciniș purtat de valuri. Acela era Nicolae Nicolae. Înota lin, mai mult călcînd apa, sufla din greu, dar avea plămîni tari, puternici și căuta să-și țină în echilibru pe cap, ascunse sub mărăciniș, automatul și două încărcături.

Dar nemților parcă nu li se păru lucru curat acel mărăciniș dus de apă la vale. Traseră cîteva rachete, apoi deschiseră focul în direcția lui. Mărăcinișul, însă, nu schiță nici o deviere a drumului său, nici o mișcare care să atragă atenția. Plutea liniștit și treaba asta îi făcut pe nemți să nu-i mai dea nici o importanță.

Ajuns la malul celălalt, Nicolae Nicolae stătu cîteva clipe în apă, cu mîinile prinse de rădăcinile unei sălcii și ascultă atent. Liniște deplină. Parcă uruiau niște motoare undeva îndepărtat, parcă cineva îndemna caii la mers pe-un drumeag din apropiere. După o vreme, însă, desluși și vorbă nemțească. Apoi zări cîteva umbre săltînd de-a lungul unui șanț sau pe după o rîpă, nu reușea să vadă bine ce-i anume. Pe malul unde-și lăsase comandantul și tovarășii de pluton se produse o mișcare. Imediat se auzi un pocnet de pistol, se înălțară cîteva rachete și la cîțiva pași de el porni un răpăit de mitralieră. «Măi să fie al dracului, mi-am tras vaporul chiar la nasul nemților, își zise Nicolae Nicolae chibzuind cum să iasă la mal. Dar de-un exemplu, eu zic să ies chiar aci și ce-o fi om vedea...» Așa că se săltă din apă, ieși pe mal de-a bușilea și rămase culcat pe burtă cîteva minute să-și tragă răsuflarea. Apoi cercetă automatul. În bună stare. Muniția la fel. Ici-colo pete de apă, dar el le șterse cu podul palmei și pregăti primul încărcător. Era numai în izmene, începuse să-l ia frigul, dar avusese grijă să-și lege la brîu un bidon cu țuică și trase o dușcă zdravănă de-l luară văpăile ca prins în mijlocul focului. Și așa numai în izmenele șiroind de apă, cu automatul în mînă și ramurile de răchită pe cap de parcă umbla prin junglă, urcă malul și se opri iară. Se obișnui repede cu întunericul și după cîteva clipe desluși cuibul de foc dușman. Înapoia unei căpițe de fîn, trei nemți, acoperiți cu o foaie de cort stăteau pe burtă lîngă o mitralieră și așteptau. Aștepta și Nicolae. Cînd după cîteva minute ei deschiseră focul, apăsă și el pe trăgaci și la adăpostul zgomotului mitralierei, automatul său răpăi sec, scurt și nemții se prăvăliră toți trei deodată fără să se audă un geamăt. «De-un exemplu e bun sistemul meu, își zise Nicolae înfierbîntat. Trag ei, trag și eu și ai lor nu pot desluși care pe care»... Și fiindu-i cam frig, dezbrăcă repede un **gefreiter,** își puse uniforma aceluia, îi luă grenadele de lîngă el și se privi o clipă minunîndu-se ce bine se potriviseră hainele pe el. «Parcă m-ar fi făcut mumă-sa și pe mine frate cu el... Ba nu, de-un exemplu eu nu pot fi frate cu un hitlerist, cu un dușman... Un frate nu ridică mîna împotriva altui frate...» Chibzuind astfel, porni mai departe pe mal către dreapta, înspre acolo unde bănuia, după spusele lui Dobrișan, că s-ar afla celelalte mitraliere dușmane...

*

După o jumătate de ceas, se înălță în noapte o rachetă cu trei stele verzi și Dobrișan înfrigurat comandă scurt:

— Băieți, în bărci! Vîsliți cu toată puterea!

Cînd ofițerul ajunse pe malul celălalt îl zări pe Nicolae Nicolae îmbrăcat în **gefreiter,** mai să înnebunească de așa vedenie.

— Dom'le sublocotenent, să trăiți, mi-am îndeplinit misiunea!

— Bine măi Nicolae, vino să te îmbrățișez...

— Nu, stați o clipă dom'le sublocotenent, îl opri cu un gest sergentul. Cum să îmbrățișați un hitlerist?

Își scoase degrabă hainele, rămase în izmenele lui ude și așa îl luară în brațe pe rînd toți ostașii din pluton care trecuseră apa fără să li se mai tragă împotrivă un singur foc de armă. Nicolae Nicolae redusese la tăcere toate cuiburile de arme automate ce opriseră în ziua aceea înaintarea ostașilor noștri.

Micul ostaș și-a respectat jurămîntul

Cine ar fi putut spune că Petre avea numai cincisprezece ani? El discuta însuflețit despre lume, despre noua orînduire pentru care luptau comuniștii, vorbea adeseori despre mersul războiului în care ostașii români luptau cu abnegație alături de glorioșii ostași sovietici, pentru eliberarea pămîntului patriei, pentru victoria deplină asupra fascismului.

— Ce-ai zice dacă aș pleca voluntar pe front? i se adresă într-o zi mamei sale.

— Cum!? se sperie Maria Vîșcu. Să pleci pe front?!

— Da, mamă. Partidul comunist cheamă tineretul la luptă.

— Da' ce, tu ești de anii cătăniei?...

Hotărîrea de a pleca pe front prinsese rădăcini în sufletul lui Petre. Ura împotriva cotropitorilor fasciști îl îndemna să intre în focul bătăliilor. Așa că pe la mijlocul lunii decembrie 1944 se afla deja în drum spre front.

*

Cîteva săptămîni mai tîrziu, utecistul Petre Vîșcu se afla în comuna Verpelét din Ungaria. Timpul ce se scursese pînă la formarea comisiei medicale i se păru o veșnicie. Se zvonise că cei sub 18 ani nu vor fi primiți pe front. Petre era îngîndurat: dacă-l vor respinge pentru că nu avea vîrsta cerută? Dacă-l vor trimite acasă? Ce vor spune despre el prietenii de la schela petrolieră «Prahova» unde lucrase ca telefonist? Dar tovarășii de la organizație? Și gîndul că cineva ar crede că dăduse bir cu fugiții de teama morții, îl făcu mai dîrz. «Orice s-ar întîmpla, rămîn să lupt.»

Cînd se înfățișă comisiei medicale, Petre fu cuprins de o emoție puternică.

— Numele dumitale? i se adresă un medic.

Petre răspunse. Dar cînd fu întrebat de anul nașterii, rămase cu buzele încleștate. Cum să spună că se născuse în 1929?

Doctorii îl suciră, îl ciocăniră între omoplați, îi ascultară inima, schimbară între ei priviri consultative și, deodată, Petre auzi decizia comisiei exprimată de unul din medici: «Bun, altul la rînd».

Aproape că nu-și credea urechilor. Va să zică izbutise! Bucuros, o zbughi pe coridor

La sud-est de localitatea Iablonovce, în Cehoslovacia, se ridică o creastă împădurită: cota 568. Fasciștii își organizaseră aici o puternică linie de apărare. Armele automate, aruncătoarele de mine și tunurile, dezlănțuiau un foc năprasnic. Atacurile ostașilor români fuseseră respinse.

Utecistul Petre Vîșcu repartizat la Regimentul 2 Infanterie, se afla în fața acestui obiectiv.

Curînd s-a primit un nou ordin de atac asupra cotei 568.

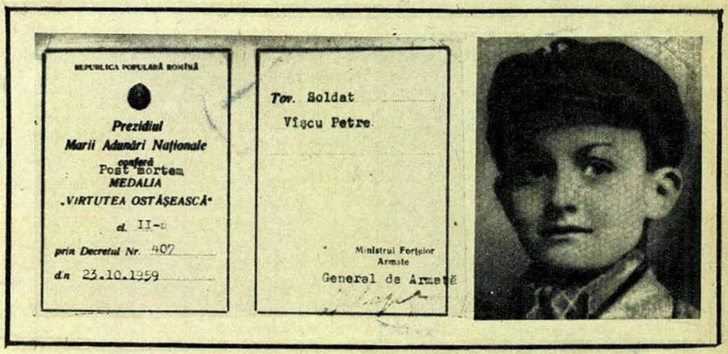

REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Prezidiul
Marii Adunări Naționale
conferă
Post mortem
MEDALIA
„VIRTUTEA OSTĂȘEASCĂ"
cl. II-a
prin Decretul Nr. 407
din 23.10.1959

Tov. Soldat
Vîșcu Petre

Ministrul Forțelor Armate
General de Armată

Era către sfîrșitul zilei de 12 februarie 1945. Subunitățile porniseră la atac. Înaintarea era îngreunată de terenul accidentat și de nămeți. O dată cu căderea nopții, după un urcuș de mai multe ceasuri, ostașii români au ajuns la circa 200 de metri de obiectiv. Aici s-au oprit. În fața lor, terenul era împînzit cu mine antiinfanterie, iar fasciștii dezlănțuiseră un foc ucigător de arme automate, combinat cu un puternic baraj de artilerie.

Grupa din care făcea parte Petre își săpase adăposturi lîngă un pîlc de copaci bătrîni. Din înălțimea mută a cerului cădeau necontenit, în stoluri, fulgi reci de zăpadă, iar munții vuiau de explozii. Peste văi, cartușele trasoare spintecau întunericul, asemenea unor săgeți de foc. Pe toate crestele se zăreau fulgerări în bezna nopții. Și bubuiturile tunurilor se împleteau cu răpăitul mitralierelor, alcătuind un vacarm înfiorător.

Atacul fu reluat în zori. Fasciștii trăgeau îndîrjiți, cu tot armamentul. Dar ostașii români asaltau hotărîți. Strigătele lor de «ura» răzbăteau prin larma asurzitoare a exploziilor. Nu mai era mult pînă la creasta înălțimii. Cuiburile de foc au fost nimicite rînd pe rînd, cu grenade.

Petre se afla în fruntea grupei. Inainta prin fumul înecăcios al exploziilor. Zvîrli cîteva grenade asupra unei mitraliere, care amuți pe loc.

— După mine, băieți! Înainte! striga mereu Petre, îndemnîndu-și grupa, avîntîndu-se în salturi repezi, trecînd prin barajul ucigător de gloanțe.

— Înainte-e-e-! Uraaa!... se auzi încă o dată vocea tînărului voluntar. Și Petre se năpusti asupra vrăjmașului. Dar o grenadă explodă chiar în fața lui. Cu un ultim «ura» pe buze, viteazul utecist se prăbuși însîngerat lîngă tulpina unui brad.

Cota 568 a fost smulsă din mîinile inamicului...

A doua zi, la 14 februarie 1945, Petre Vîșcu a fost înmormîntat în cimitirul din marginea comunei Batovce. Cu cîteva zile în urmă, în piața aceleiași localități, răsunase limpede glasul său înflăcărat, rostind cuvintele jurămîntului militar:

«Jur poporului meu... să lupt pentru libertatea și propășirea lui!»

Și Petre Vîșcu și-a respectat jurămîntul.

V. BÎRZĂ

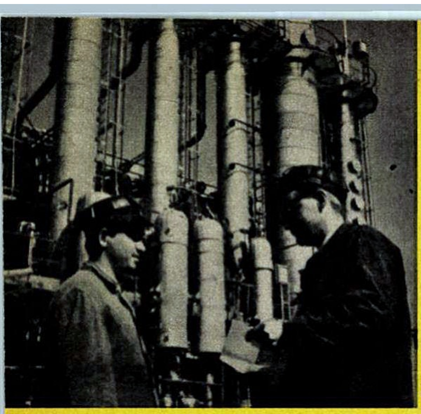
1

IAȘI

TRADIȚIE ȘI CONTEMPORANEITATE

Reportaj de **AL. DINU IFRIM**

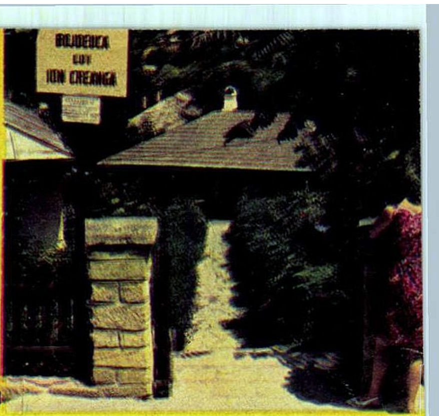

4

3

Iașul, orașul celor șapte coline, cetate de scaun a domnilor Moldovei, leagăn al atîtor împliniri de demult și contemporane...

Marmura sau piatra înscriu aici strălucite file de cronică și frumusețe. Și nu-s puține frumusețile ieșite din scăpărarea dălților. Trei Ierarhi stă mărturie neasemuită. Durată în piatră cioplită, reprezintă strălucirea artistică și culturală a unei întregi epoci, și în pragul renumitului monument de arhitectură își dau întîlnire, prin solii lor, meleagurile cele mai îndepărtate.

BĂTRÎNUL, O CHEIE ȘI TAINA UNUI SALCÎM

Aici l-am cunoscut pe Dumitru Chelariu, om cît bradul, încă viguros în pragul celor șaizeci de ani ai săi și cu părul alb ca zăpada. E prezent aici la orice oră, el are în grijă această bijuterie arhitectonică, ctitorie a domnitorului Vasile Lupu.

A scos din buzunar o cheie mare, rostind:

— De patruzeci de ani port cheia aceasta cu mine. O am în primire de la un alt bătrîn, care împlinise suta cînd s-a dus. El a pus salcîmul de lîngă ușă.

N-a mai zis nimic, dar am înțeles că poartă o taină salcîmul, pe care Dumitru Chelariu o știe.

A răsucit încet cheia în broască și ușa s-a deschis greoaie. Policandrele ornamentate cu ouă de struț fulgerau sub bolți și aurul zidurilor și-a recăpătat strălucirea de metal, fildeșul incrustat în lemn s-a încărcat de lumină, ca de altfel și frumoasa marmură de Carrara fixată de meșteri cu mare artă în durabila construcție sprijinită pe șapte contraforturi, ce susțin întreaga dantelărie de piatră, în filigramul căreia aerul scapă sunete neauzite.

Dumitru Chelariu a răsucit din nou cheia în broască, încuind ușa în greutate de o tonă, din bronz masiv.

— Aveți copii? l-am întrebat.

Așa am aflat de feciorul care-i poartă numele, de Dumitru, tehnician la «Nicolina», uzină modernă acum, cu vechi tradiții revoluționare, de Constanța, elevă, de Elena, farmacistă și de Mariana, care vrea să dea examen la medicină, aici, în cetatea universitară ieșeană, ce numără atîți studenți cît existau în întreaga țară în 1938.

Am ieșit pe alee. Bătrînul s-a oprit deodată în loc, întorcînd privirea într-o parte, săltînd capul. A ridicat cheia în aer ca pe un deget care cere atenție.

— Cum trece tramvaiul și se duce în sus și se face liniște, se aude clar.

— Hora Unirii. La Palatul culturii...

— Da.

Ceasul, renumitul ceas care cîntă din oră în oră pe cea mai înaltă turlă și-a dezlegat corzile, picurînd melodia, notă cu notă.

— Dar cu salcîmul, ce e?

A răspuns cu o întrebare.

— E cineva care să vină la Iași și să nu meargă în grădina Copou, să vadă teiul lui Eminescu? Salcîmul mă face să-l văd pe Iorga, e salcîmul lui Iorga — și asta puțini știu. Acolo, pe băncuța de sub el, îi plăcea să șadă cînd îl aveam musafir. La dorința lui, îi puneam un lăicer țesut de casă, se așeza și nu-și mai lua ochii de la ctitoriile din jur, neprețuite comori de artă moldovenească.

ACOLO UNDE COLINELE ÎȘI UNESC HOTARELE

Cele șapte coline pe care se sprijină temeliile de piatră ale Iașilor nu mai constituie de mult principalele elemente de individualizare pe care le folosesc cei care-i pășesc pragul și-l evocă. Și aceasta fiindcă înseși colinele, exact la număr cu cele pe care e ridicată Roma, cu greu le mai poți desprinde acum de monumentalitatea salturilor arhitectonice fixate de om la hotarele lor, și unindu-le, conectîndu-le la fluxul înnoitor al prefacerilor contemporane.

Blocurile zvelte, rînduite în geometrii elegante, cartiere întregi, în Tătărași și Socola, la Nicolina, pe malul Bahluiului, noile edificii industriale în care se fac medicamente sau se țes firele sintetice și auria mătase ieșeană, reprezintă dominante ale Iașului modern.

N-am surprinde însă o latură esențială a noului dacă nu se are în vedere fantezia tuturor acelora ce-și aduc contribuția la aceasta, fie că e vorba de cei ce urcă frumosul pe schele și-l așază în blocuri-turn, ca Gheorghe Cătărău sau Alexe Ion, sau de alții care îl aduc în pragul locuințelor să încînte deopotrivă ochiul și inima (în primăvara aceasta, aproape patru milioane de trandafiri și alte flori au inundat străzile ieșene), ca inginerul floricultor Ion Jijie și ceilalți creatori de culoare și confort.

Fantezia nu e însă numai un atribut al constructorilor și ea se concretizează uneori în cele mai ingenioase forme.

O cameră plină de lumină și taină...

— N-aud nimic! spune nerăbdător Miron Florin.

— O s-auzi. Răsucește-l.

Florin se execută, ascultă cu atenție.

— Cîntă! sare bucuros, privind... nuca din palmă.

Cei doi Fălticeanu, Relu și Gelu, gemenii, se îmbujorează și ei la față.

Au realizat un nou aparat de radio. Și-i atît de mititel, că încape numai bine într-o nucă!

— Asemenea aparate de radio — liliput, constituie totuși un divertisment, a explicat Stelian Chiriac, directorul Casei pionierilor. Copiii fac lu-

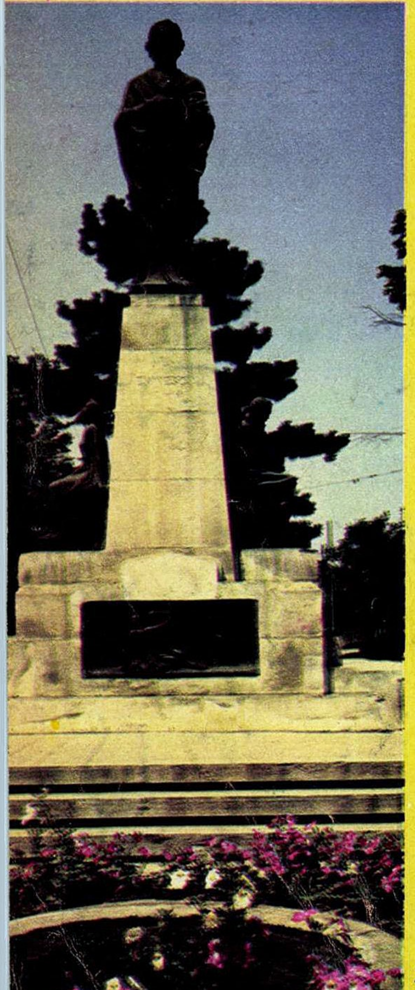
2

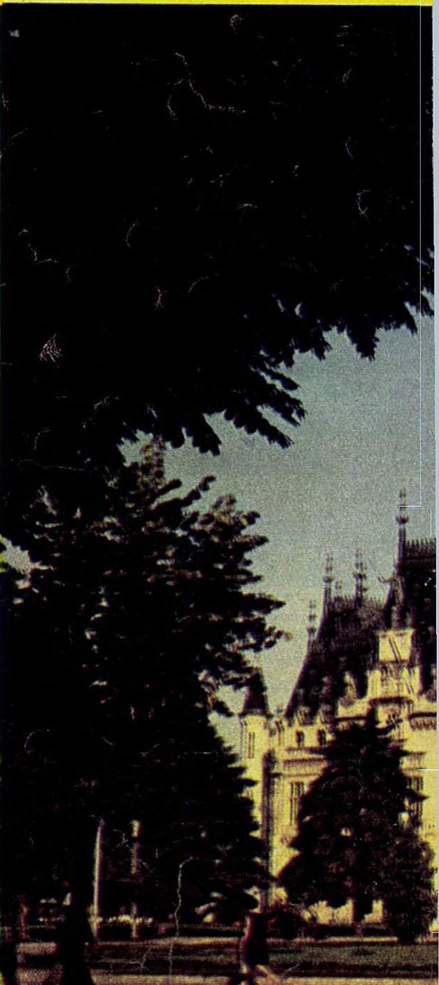
5

cruri complicate şi acum au în vedere chiar realizarea unui televizor.

— Dar cineaştii?... N-au cerc acum?

— Ba da, sînt pe platou. Mai exact, pe turnul Golia. O clipă însă...

MESAJUL DIN CASETĂ

Tocmai venise poştaşul.

— Credeam că a sosit caseta, spune Stelian Chiriac, după ce discută cu poştaşul.

Despre ce e vorba? Pionierii ieşeni au făcut o carte, un album, căruia i-au lăsat filele albe. Doar pe primele trei pagini au surprins, în metaloplastie, scene reprezentative ieşene: mozaicul din marmură albă şi neagră din centru, cu chipul lui Dragoş Vodă, palatul cu ceasul cîntător şi monumentala statuie a lui Ştefan cel Mare. Au pus cartea într-o casetă, însoţită de o hartă cu traseul de parcurs — case ale pionierilor din alte oraşe — şi au expediat-o cu invitaţia ca acolo unde soseşte, gazdele să completeze două pagini cu imagini din localitatea respectivă. De sărbătoarea pionierilor, la a douăzecea aniversare, caseta-album urmează să sosească la Bucureşti. Mesaj din frumosul oraş moldovenesc care păstrează între zidurile sale umbrele domnitorului Alexandru cel Bun şi Ştefan cel Mare, Vasile Lupu şi Dimitrie Cantemir, Alexandru Ioan Cuza; mesaj din oraşul în care au trăit şi au creat mari artişti ai scrisului românesc, Eminescu, Alecsandri, Creangă, Sadoveanu...

*

O scară în spirală, cu lespezi de piatră, urcă în interiorul turnului secular, pînă sus, de unde, o altă scară, cu trepte de lemn, duce şi mai sus, pe o platformă de pe care Iaşul se vede pînă departe.

— E locul cel mai potrivit de luat imaginile de ansamblu, explică conducătorul cercului de cinematografie, Paul Liman. Facem un film cu Iaşul!

Bulea Ion, pionier, pasionat cineast, mînuieşte aparatul cu mare îndemînare.

— Nu e numai operator, spune Paul Liman, ci şi un bun interpret. Avem şi cîteva filme artistice de scurt metraj. Cornici Adriana, însă, e neîntrecută în lucrările de laborator, ea developează filmele.

Aparatul, îndreptat cu obiectivul prin deschizătura din turn, zbîrnie domol. Pelicula înregistrează fidel imaginile.

Cele şapte coline îşi armonizează contururile în monumentalitatea salturilor arhitectonice fixate de om la hotarele lor şi unindu-le, conectîndu-le la fluxul prefacerilor contemporane. Şi ei, copiii, vlăstare de neamul moldovenilor din întinerita cetate a Iaşilor, sînt pătimaşi cronicari ai acestei clipe dinamice.

1. Peisaj industrial contemporan. 2. Statuia lui Mihai Eminescu. 3. Mici sculptorițe în lemn. 4. Bojdeuca lui Creangă. 5. Palatul culturii. 6. Trei Ierarhi - detaliu.

6

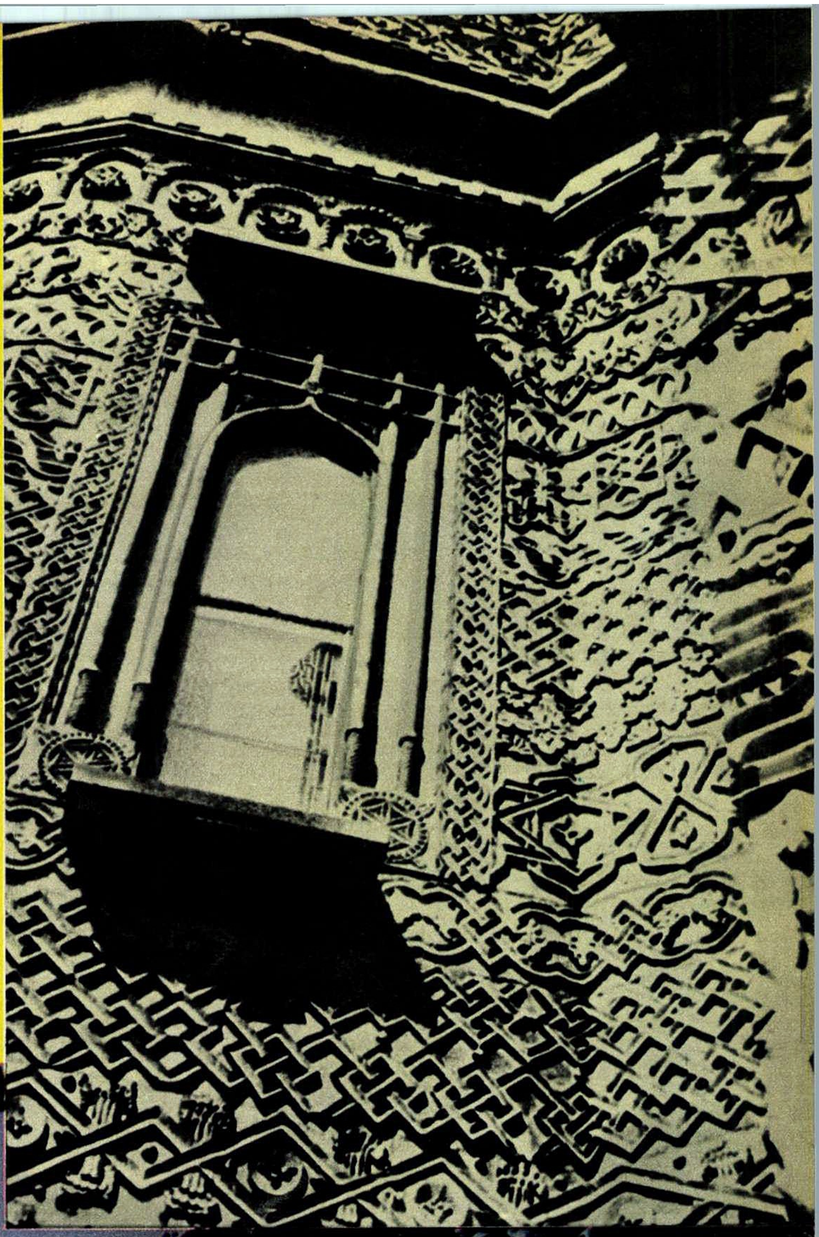

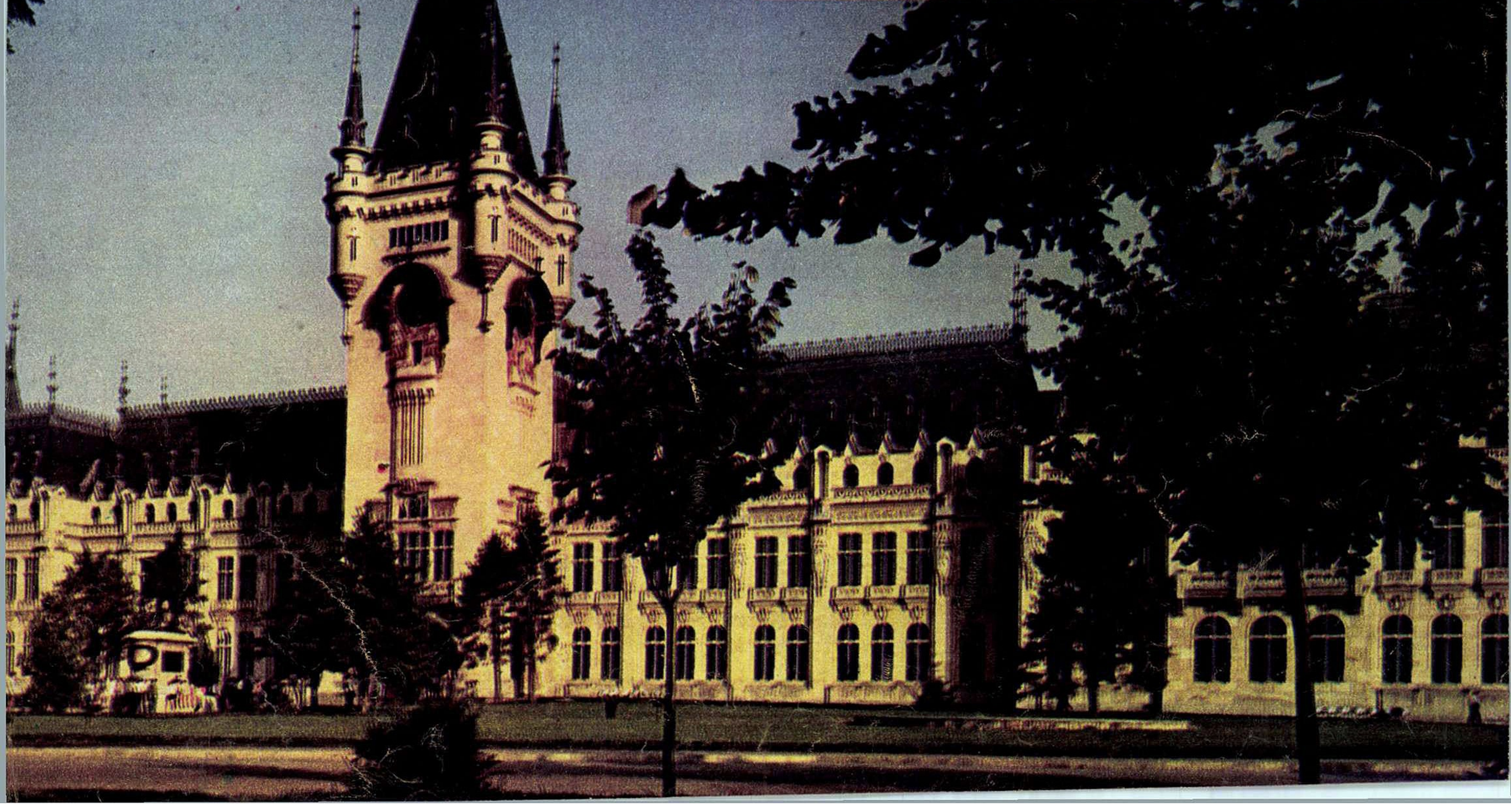

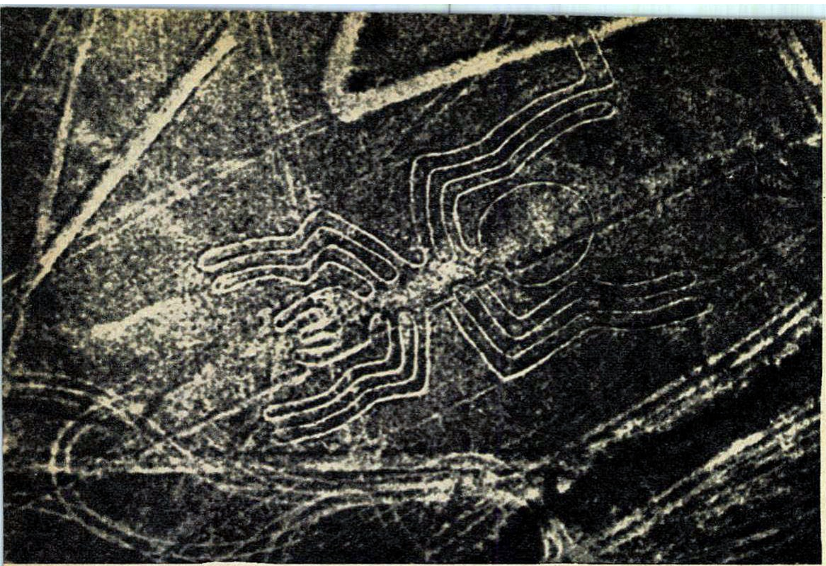

ENIGMELE CIVILIZAȚIEI TERESTRE

SEMNELE

de ION HOBANA

În Peru, nu departe de țărmul Pacificului, pe platourile înalte străbătute de albia rîului Nazca, o suprafață de cîțiva kilometri pătrați este acoperită de semne care-i intrigă pe arheologi. Sînt linii drepte care se suprapun și se încrucișează, altele paralele sau pornind radial dintr-un centru comun; cele mai scurte măsoară 500 de metri lungime, dar unele au peste 8 kilometri! Și mai sînt — așa cum vedeți în fotografii — linii în zig-zag, curbe și spirale, siluete gigantice de pești și de păsări...

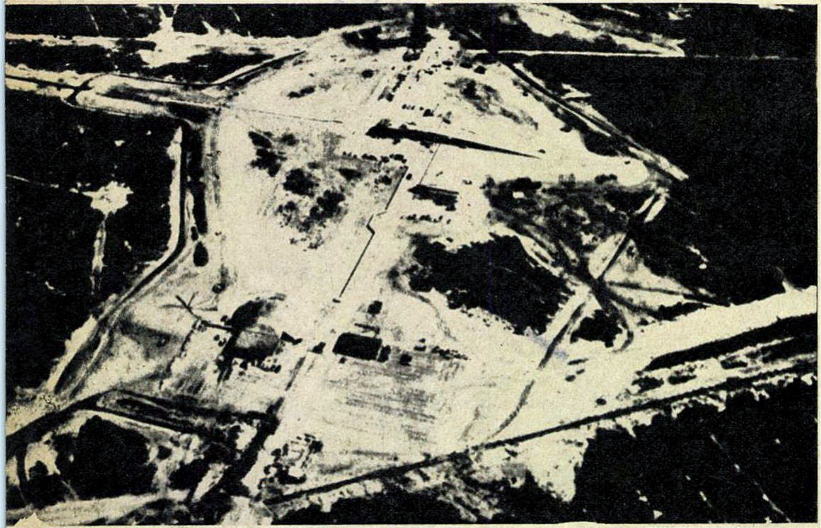

Comparați o porțiune a suprafeței acoperite de misterioasele semne Nazca (dreapta) cu o imagine a cosmodromului Cape Kennedy (sus). Asemănarea – evidentă! – să se datoreze doar întîmplării?

Autorii anonimi ai acestor desene mai mult sau mai puțin geometrice au procedat metodic. Mai întîi au ridicat stratul de pămînt negru, depozitîndu-l în afara spațiului ales. Apoi, au început să graveze în stratul nisipos de dedesubt, socotit, pe bună dreptate, mai potrivit pentru o operă menită să reziste timpului. Cînd s-a întîmplat asta? Singura indicație certă este oferită de apendicele unora dintre siluetele de animale, apendice asemănătoare celor de pe olăria aparținînd perioadelor de mijloc și tîrzie ale culturii Nazca. Așadar, misterioasa împletitură de linii și forme pare să dateze din secolul al V-lea al erei noastre — o mie de ani înaintea epocii de strălucire a imperiului incas!

În ceea ce privește utilitatea liniilor drepte, la început s-a emis opinia că ele ar fi fost cîndva drumuri construite cu migală. Iar faptul că unele duc pînă la margini de prăpăstii a fost interpretat ca o dovadă a existenței unor orașe dispărute în urma cataclismelor geologice. Mai tîrziu, savanții care au cercetat această pasionantă enigmă au ajuns la concluzia că au de-a face cu niște gigantice repere pentru observarea astrelor, la răsăritul și la apusul lor. Ce se întîmplă însă cu liniile curbe și în zig-zag, cu formele stilizate de pești și de păsări? Să le atribuim, acestora din urmă, o semnificație legată de anumite practici rituale?

Dar lucrul cel mai extraordinar nu este că, acum un mileniu și jumătate, în perioada clasică a culturilor peruviene, oamenii de pe valea rîului Nazca erau capabili să desfășoare o susținută activitate astronomică. În definitiv, o astfel de preocupare poate fi întîlnită, în trecutul și mai îndepărtat, la vechile civilizații din China, India, Egipt, Babilon, fiind determinată de necesitatea întocmirii unui calendar cît mai exact. Particularitatea «reperelor» ale căror imagini vi le înfățișăm constă în faptul că, datorită dimensiunilor lor impresionante, **ele nu puteau fi jalonate și nu erau vizibile, în ansamblu, decît de la o înălțime apreciabilă.** Se adaugă faptul că liniile drepte închid, uneori, mari suprafețe triunghiulare și trapezoidale, perfect delimitate. Una dintre ele măsoară 1 700 metri lungime pe 50 metri lățime. Nu ne sugerează însuși acest raport cifric marcajul unei piste de aterizare?

Nivelul tehnic al preincașilor exclude existența unor aparate de zbor. Cine, așadar, a conceput și dirijat **de sus** gravarea unei porțiuni a platourilor înalte din Peru?

E o întrebare valabilă și în cazul altor semne misterioase, descoperite în alte regiuni ale globului. Așa, de pildă, în comitatul Somerset, din Anglia, o mlaștină a fost drenată cîndva, foarte demult, astfel încît **contururile părților secate și ale canalelor reproduc harta bolții cerești.** În aceeași categorie se înscriu silueta uriașului de la Cerne Abbas și alte figuri de mari proporții, trasate pe colinele numite Gog și Magog, de lîngă Cambridge.

Ca și desenele de pe platourile peruviene, toate acestea nu sînt practic vizibile decît de la înălțime. Căutîndu-se o explicație, s-a re-

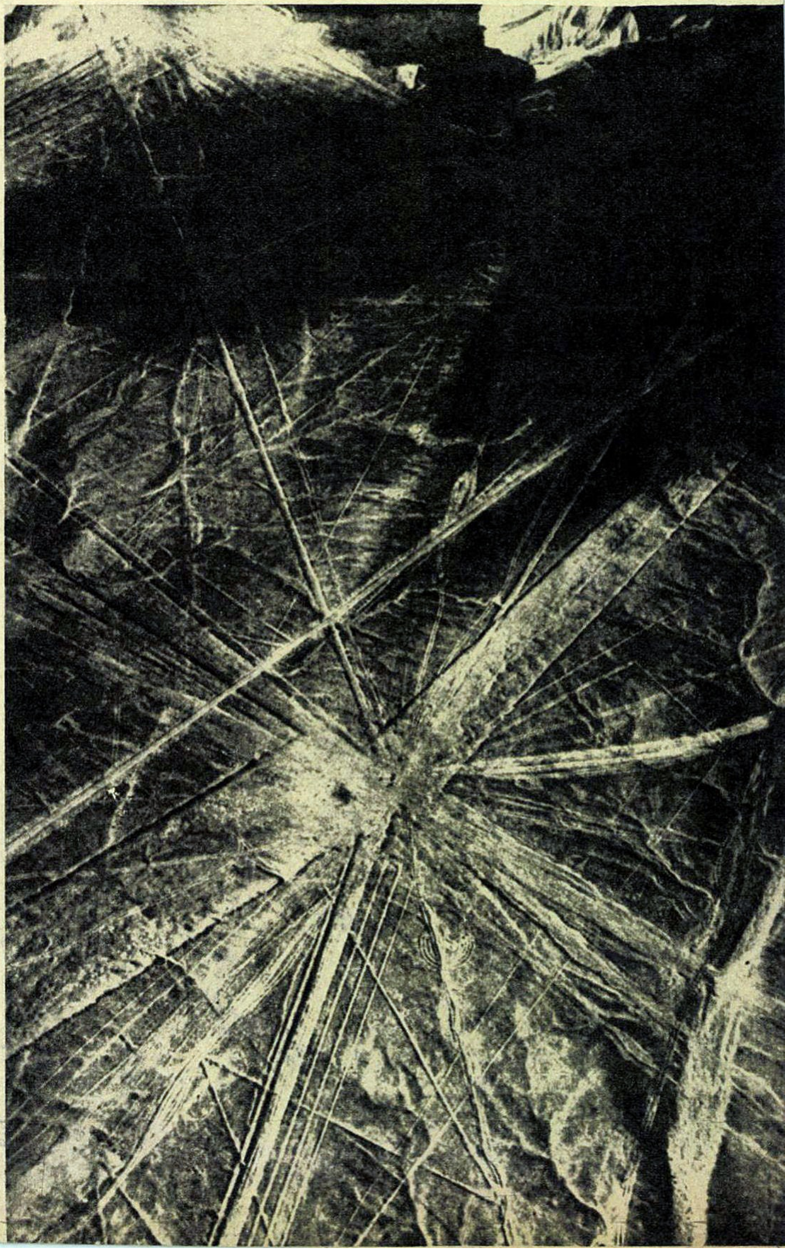

curs la ipoteza folosirii unor zmee uriaşe sau a unor baloane — cu mult înainte de prima experienţă oficială a fraţilor Montgolfier (1783). În legătură cu această din urmă presupunere, iată şi o relatare din manuscrisul irlandez «Konungs Skuggsa», datînd cam de pe la 950:

«În tîrgul Cloera, într-o duminică (...) s-a petrecut o minune (...).O ancoră metalică legată de o funie a căzut din cer şi una din ghearele ei ascuţite s-a prins de arca de lemn de deasupra uşii bisericii. Oamenii s-au năpustit afară şi au zărit pe cer o corabie cu oameni la bord, care plutea la celălalt capăt al funiei, apoi au văzut un om sărind peste bord şi coborînd pe funie, ca şi cum ar fi vrut să desprindă ancora. S-ar fi zis că înoată în apă. Oamenii s-au repezit să-l prindă, dar episcopul i-a oprit să-l reţină, temîndu-se că au să-l omoare. Odată eliberat, omul s-a grăbit să se caţere pe funie, ca să ajungă din nou pe corabie. Echipajul a tăiat funia, iar corabia, înălţîndu-se, a dispărut. Dar ancora a rămas în biserică, drept mărturie a acestei ciudate întîmplări.»

La prima vedere, s-ar părea că avem de-a face cu o poveste inspirată de un accident maritim banal. Dar corabia dispare nu îndepărtîndu-se în plan orizontal, ci **înălţîndu-se.** De altfel, totul seamănă cu o cunoscută scenă din «Cinci săptămîni în balon», chiar dacă aerostatul de acum un mileniu are mai curînd aerul unui dirijabil.

În vechile manuscrise pot fi găsite şi alte relatări despre «corăbiile văzduhului» şi despre pasagerii lor cu înfăţişare omenească. De pe bordul acestor «corăbii» ar fi fost posibil să se schiţeze contururile imense care ne uimesc astăzi în Peru, în Anglia şi în alte colţuri ale lumii. În ce scop? Poate ca să dea de veste celor în stare să se ridice la aceeaşi înălţime că pe acolo au trecut, cîndva, neştiuţii oaspeţi din Cosmos. Şi că se vor întoarce...

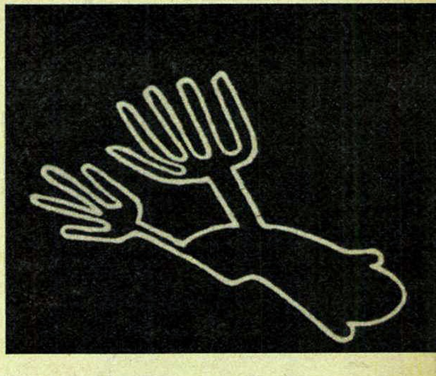

NAZCA

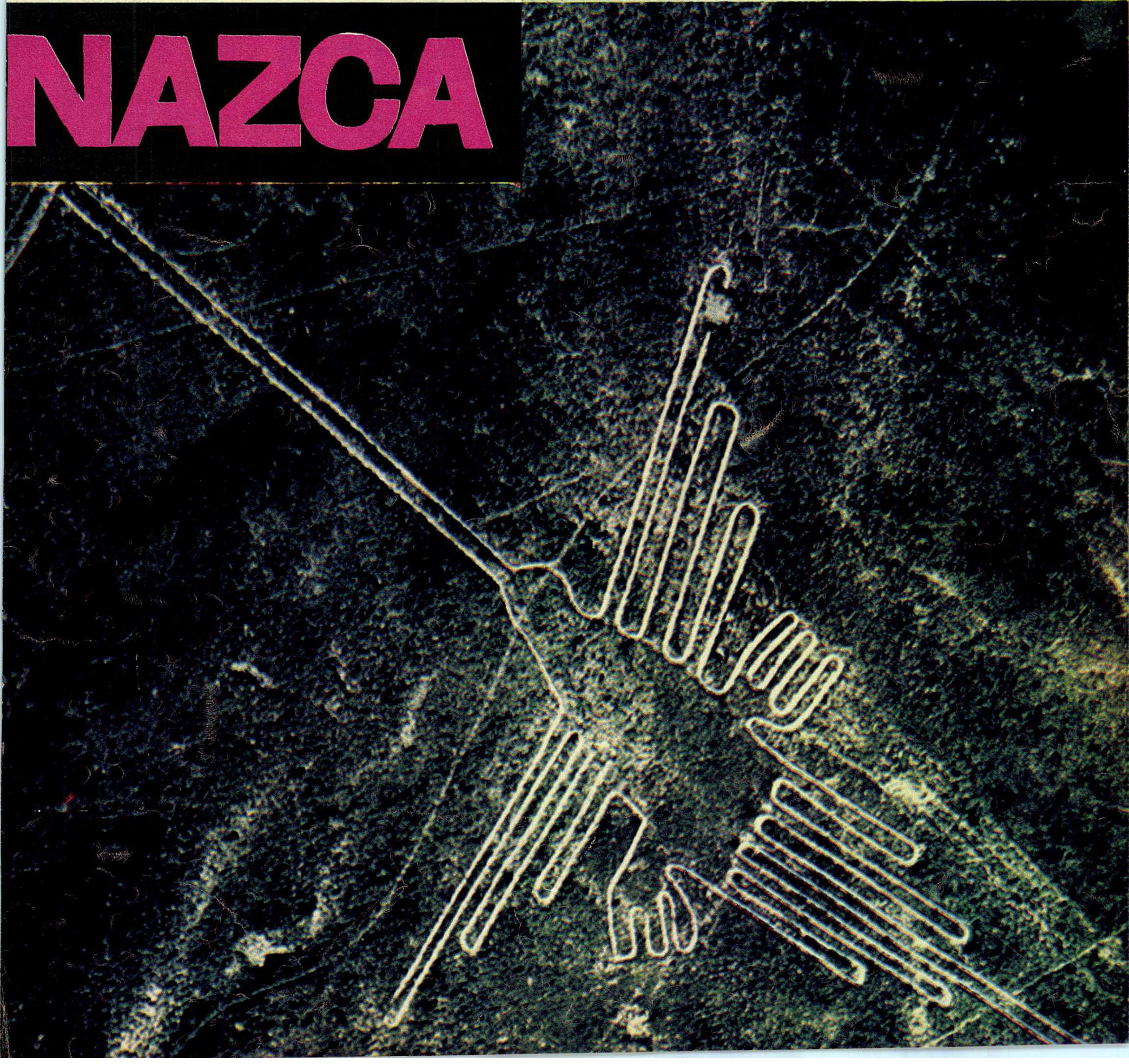

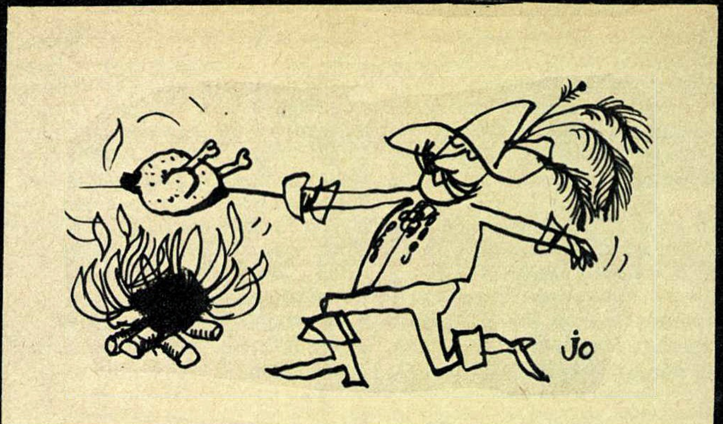

SĂ MÎNUIEȘTI FLORETA CA PARDAILLAN!

De fapt, nici nu s-a gîndit să practice scrima. Ea mergea zilnic în sala de gimnastică și începea să descopere plăcerile echilibrului pe bîrnă sau al eleganței în mișcări în probele de sol. Aceasta pînă într-o zi, cînd pe poarta stadionului Republicii a văzut în fața ei un grup de copii cu florete în mînă. Și fiindcă pînă la ora cînd trebuia să meargă la antrenamente mai era timp, s-a luat după ei, să vadă unde merg.

Au intrat într-o sală de sub tribuna I-a a stadionului. Tiptil, a deschis ușor ușa, și, sfioasă, a intrat și ea, fără să știe că această curiozitate o va face să renunțe la gimnastică. Era în primăvara anului 1966. Avea numai 12 ani.

— De ce ai rămas la scrimă?

— La început m-a atras veselia și sprinteneala micilor scrimeri. Mi-am zis că am să merg o singură dată. Apoi, a doua oară am descoperit că îmi plac foarte mult costumele albe. Altă dată am descoperit că este formidabil să mînuiești floreta ca Pardaillan. De fiecare dată descopeream că-mi mai plăcea ceva...

— Și cum a fost la început?

— Cam greu și, de ce nu aș spune-o, cam plictisitor. Mai ales că antrenorul nostru, I. Istrate, nu ne-a dat (mie și celorlalți începători) floretele din prima zi. Ne obișnuia cu tot felul de mișcări, dar numai atît. De aceea cred că cea mai fericită zi a fost cînd mi-a dat o mască și o floretă. Au urmat apoi antrenamente, lecții cu antrenorul și cu... un manechin. Apoi... Apoi a urmat un concurs în care am ocupat locul I. Era la sfîrșitul lui 1966. De atunci, în fiecare an — 1967, 1968 și 1969 (acum cîteva săptămîni) — am cîștigat titlul de campioană națională la juniori mici (fete).

Apoi Luminița mi-a povestit despre călătoriile pe care le-a făcut în străinătate, cu ocazia participării la diferite concursuri internaționale: despre concertele de la statuia lui Chopin din Varșovia, despre cum arată Dunărea la Belgrad, despre turneul din R.D.G., precum și despre participarea ei, la numai 14 ani, la campionatul mondial de tineret de la Londra, în 1968 («Mi-a părut rău că nu am cîștigat mai multe întîlniri pentru a mă califica în etapele superioare ale concursului, însă toate adversarele mele au fost mai mari și așa, mai nu știu cum, mă întreceau»).

Eleva Luminița Popescu din clasa a VIII-a B, Școala generală nr. 124 din București își dorește în viitor succese și mai mari, atît la școală, cît și în concursuri.

— Vreau să semăn cu Olga Szabo — mi-a mărturisit.

Ei da, e un vis. Un vis foarte frumos...

OCTAVIAN VINTILĂ

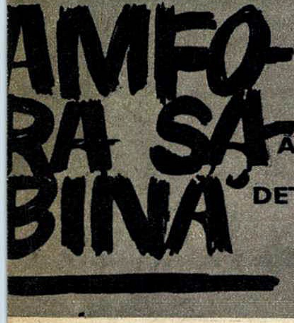

UN SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM DE POP SIMION

19. NASUL

La muzeul arheologic din Constanța, nu există nici o monedă cu vulturul și delfinul care să atragă atenția în mod special. Dar chiar de ar fi fost, aceasta n-ar fi constituit pentru nimeni un secret deoarece și copiii știu că-i vorba de emblema cetății Histria, gravată cîndva pe monedele care se descoperă abundent în pămîntul Dobrogei și despre care oamenii de știință informează publicul. Amazoana știa, deci, că Dim a tras o minciună și că nu va pleca în nici o Constanță, la nici un Canarache; dar n-a vrut să-și dea curs bănuielii sale și, sărind într-un picior, să-i cînte tatălui ei, lovindu-și pumnii cu ațîțare:

Trei bani și-o alună,
Ai tras o minciună!

Nu, Amazoanei nu-i convenea să-și dezvăluie această bănuială; ea avea cu scatiii niște planuri pe cît de exacte pe atît de ascunse, care se descopereau dacă fiica autorului de romane polițiste n-ar fi trecut cu vederea trucul celor mari. Tot îl va afla pînă la urma urmelor, pentru că seara, înainte de culcare, Sabina se va cuibări pe genunchii lui Epsilon și, după ce se va fi pisicit destul, după un șir de mieuneli studiate, își va așeza arătătorul pe nasul tătînelui său, zicînd:

Nasul care-i moale,
Merită fasole,
Sau o bătăică
Pentru minciunică...

Dim nu rezistă la descîntecu-ghicitoare și pe loc mărturisește totul, în aceeași manieră, care-i o convenție a celor doi prieteni:

Recunoscîndu-mi vina
Față de Sabina,
Și în consecință
Îmi aduc căință,
Sperînd cu tărie
Nasul să-mi învie...

Nici unuia nici celuilalt însă nu-i arde acum de joacă. Amazoana cu scatiii pătrund în bucătăria ospătăriei unde operează tacticos și cu sînge rece (oare cînd și cum cîștigat?) știuta spargere ca să obțină cuțitoaiele, pe cînd, la numai treizeci de metri distanță, în magazia acelui han de cîmpie, pătrund alene trei inși enigmatici, tăcuți, furișîndu-se prin îngrămădirea de lăzi și sticlărie, trag ușa după ei, o încuie pe dinlăuntru, după care cade de pe buzele fiecăruia aceeași vorbă oftată: «în sfîrșit». Veți înțelege că-i vorba de Leon Gaspar, Epsilon și simpaticul Dio Mio. Deci «consiliul celor trei» poate începe.

Trei butoiașe de bere așezate triunghiular și la distanță egală devin fotoliile acelui consiliu restrîns, iar un al patrulea, ceva mai voluminos și cu doagă masivă, e rostogolit la mijloc și pus să stea în picioare, să fie masa consilierilor secreți. Prin gura șefului se rostește o singură frază, care sună astfel:

— Conform obiceiului; pălăria, creionul, petecul de hîrtie și numele celui bănuit.

Pe scurt, care-i infractorul?, ar fi întrebarea la care se rezumă ancheta pe care o întreprinde Leon Gaspar în «consiliul celor trei»; de fiecare dată cînd o urmărire condusă de el intră în faza finală, are via curiozitate să facă un sondaj printre colegii de anchetă care sînt invitați să facă suma probelor adunate și pe măsura talentului și perspicacității de care dispun, să indice pe o foaie de hîrtie numele celui bănuit de infracțiune.

Pe butoiul cu doagă masivă, devenit masă, e așezată pălăria negru-înspicată a scamatorului; o liniște desăvîrșită și o încordată emoție s-au instalat în încăperea aceea cu mirosuri tari, butoaie și munți de sticle. Primul scrie Dim, indicînd decis: «Joo», după care împăturește biletul și îl aruncă în jobenul aflat dinainte-i. Bănuiala lui Leon Gaspar se îndreaptă asupra unui alt ins, nume din opt litere, pe care îl notează ca la rebus, cu inițiala «V» și terminația «R», adică: «V......R» (personaj pe care cititorul îl va ghici fără îndoială). Dio Mio se pronunță ultimul; biletul acestuia cuprinde o adevărată drăcie, care îl va surprinde nu numai pe cititorul neavizat, ci pe Leon Gaspar însuși. Desenează un joben, după care scrie alături vorba EGO. Detectivul nu-și dă frîu liber enervării care pune stăpînire pe dînsul, vrea să-și păstreze judecata limpede. Fapt e că bănuiți de infracțiune sînt deocamdată doi; răspunsul lui Dio Mio îl ia, pînă la probă contrarie, drept o glumă proastă, cum face adesea flușturaticul său colaborator. Dar ce caută acolo vorba EGO, pe care el însuși o folosise cîndva, pe la începutul cercetărilor, cînd făcuse planul de bătaie și desenase cămila din cutie?! Pune cele trei bilete în buzunarul stîng al vestei, scoate batista roșie, de docher, cu care își freacă puternic, cu brutalitate chelia craniului său mare, vorbind astfel:

— Stimați colegi, eu vă spun mersi. Consiliul nostru se încheie, îl reluăm peste un ceas și două minute.

Primul iese Dim, spînzurîndu-și între buze pipa cu bulb mare și bobițe de camfor aromatizat. Il urmează Dio Mio și Leon Gaspar. Detectivul are în buzunar un magnetofon, de dimensiuni mici, cît tabachera, pe care îl declanșează printr-o apăsare ușoară cu degetul. Din haina marelui detectiv se revarsă, la o intensitate pianisimă, fraza pe care o înregistrase în dimineața aceea în dormitorul săpătorilor: «Ciorba se împute, frățioare; să spălăm putina!»

Care ciorbă și care putină? Cine a vorbit astfel și a cui e vocea? Se va afla, desigur, nu însă înainte de a participa la acțiunea scatiilor conduși de Amazoană; aceștia tocmai coboară la subsolul hrubei hexagonale, în necropola cu umezeală și mucegai. Merg în șir indian, omul și cuțitul, purtînd cumplitele arme albe în dinți, ca apașii, ca să se dezlănțuie imediat; înfig lamele cuțitoaielor în pereții cu urme secrete, desprind probă după probă în straturile de tencuială. Oare ce neștiută filă de roman polițist stă scrisă în semne pe cioburile acelea de caolin?

(Va urma)

INVITAȚIE LA DRUMEȚIE

„PALATUL IERNII“ DIN APUSENI

Din Beiuș, Brad, Alba Iulia sau Turda se poate ajunge foarte ușor, după numai cîteva ore de mers cu autobuzul, la Cîmpeni — localitate aflată în Munții Apuseni. Apoi, tot cu autobuzul, se merge pe Valea Arieșului în sus, spre izvoarele acestui renumit rîu al Țării de Piatră, pînă la Gîrda de Jos (trecînd prin Albac, satul lui Horea). De-aici, de data aceasta pe jos, puteți porni să descoperiți una dintre cele mai frumoase și interesante comori ale Apusenilor: *peștera Scărișoara*. Trebuie numai să urcați pe Valea Gîrdei, să treceți prin Cheile Odrîncușii, după care timp de două ceasuri veți urca, după indicatoare, pînă la o cabană care vă așteaptă ospitalieră.

Peștera e, de fapt, un uriaș palat de gheață în care, după cum spune legenda, locuiește «Zîna iernii» împreună cu supușii ei: crivățul, gerul și zăpada. În timpul verii, cînd peste munții dimprejur dogorește soarele, în peșteră e frig ca-n toiul iernii. Frigul vine de la sutele de tone de gheață din care sînt formate zidurile subterane ale «palatului iernii».

Stalactitele și stalagmitele transparente, pe care alunecă picăturile de apă, par niște coloane ale unui templu feeric, în care jocurile de oglinzi îți dau impresia că lumina opaițului sau lanternei pe care o ții în mînă vibrează aruncînd scîntei. Sala de primire — planșeul de gheață de la gura peșterii — pare un patinoar. De aici, înarmați cu cele necesare explorării adîncurilor, speologii coboară într-o lume de basm, unde întîlnesc un «coridor al chiciurii», prin care se zice că «zîna iernii» își primește în taină sfetnicii, un «tron de gheață», «sala de rouă», «bisericuța lui Horea», «Vălul de mireasă al iernii», «Comoara lui Iancu» și multe, multe alte formații calcaroase înfășurate în pojghița gheții, cărora imaginația oamenilor le-a dat cele mai curioase denumiri...

Poate mulți dintre voi vor aștepta zadarnic, așa cum am așteptat și eu la vîrsta voastră, s-o vedeți ivindu-se aievea pe Alba ca Zăpada, cea din basmele copilăriei. Asta nu vă va împiedica însă să trăiți pentru un ceas sau două în lumea feerică a basmului, aici, în inima uneia dintre cele mai frumoase comori ale patriei noastre...

AM FOST LA PEȘTERĂ ȘI N-AM VRUT SĂ PLEC FĂRĂ O AMINTIRE...

P.S.

Pentru amatorii de expediții mai lungi, de la Scărișoara se poate merge la «Cetățile Ponorului» și la «Cetățile Rădesei» (6—7 ore de mers) — alte două comori ale Apusenilor — poposind mai întîi la Cabana Padiș, iar în continuare la Stîna din Vale și Beiuș.

SEVER NORAN

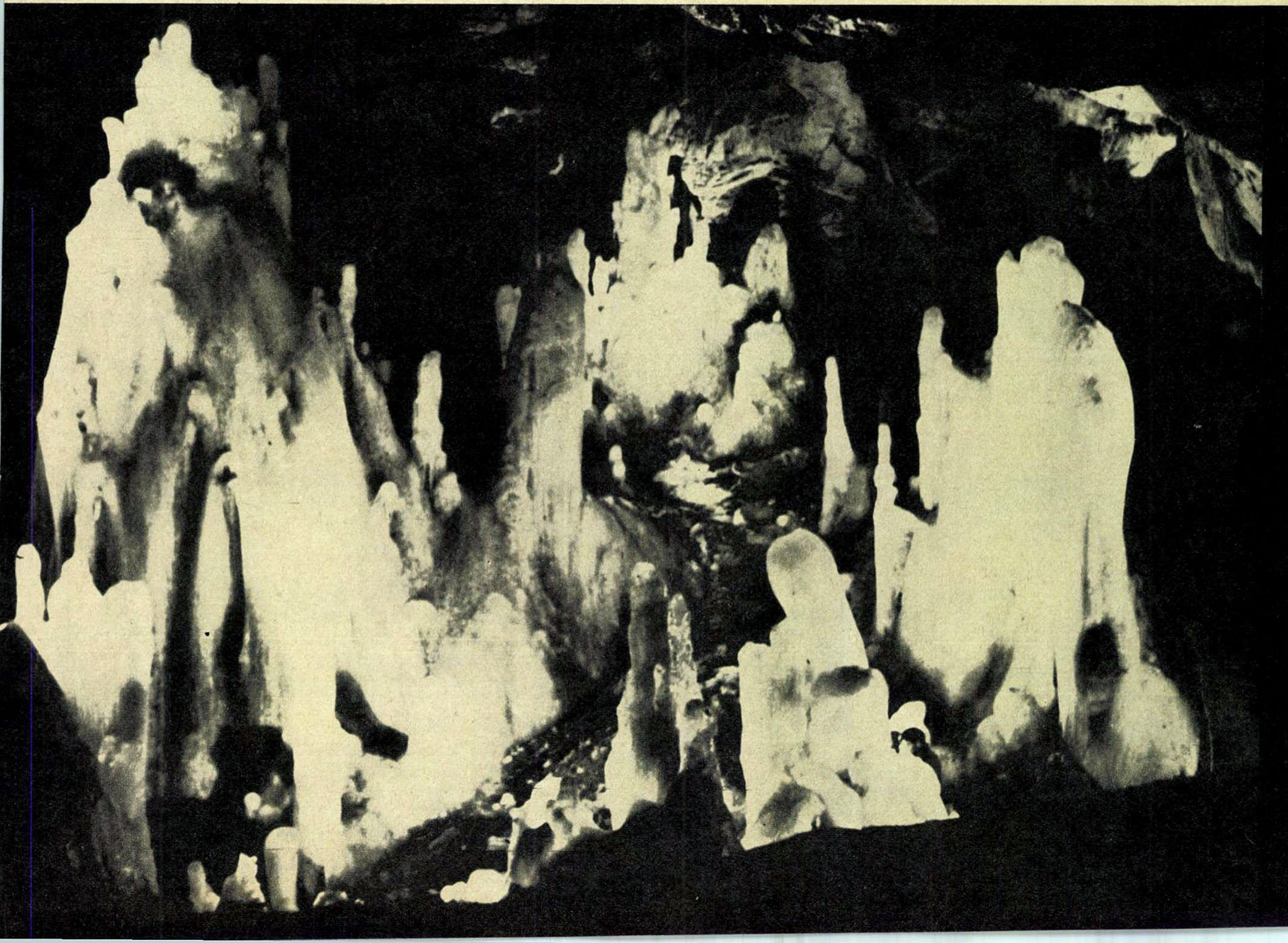

GHEȚARUL DE LA SCĂRIȘOARA, SALA «BISERICA»; FORMAȚIUNI STALAGMITICE DE GHEAȚĂ.

PLANETA RĂPITĂ

Scenariu: HORIA ARAMĂ
Desene: POMPILIU DUMITRESCU

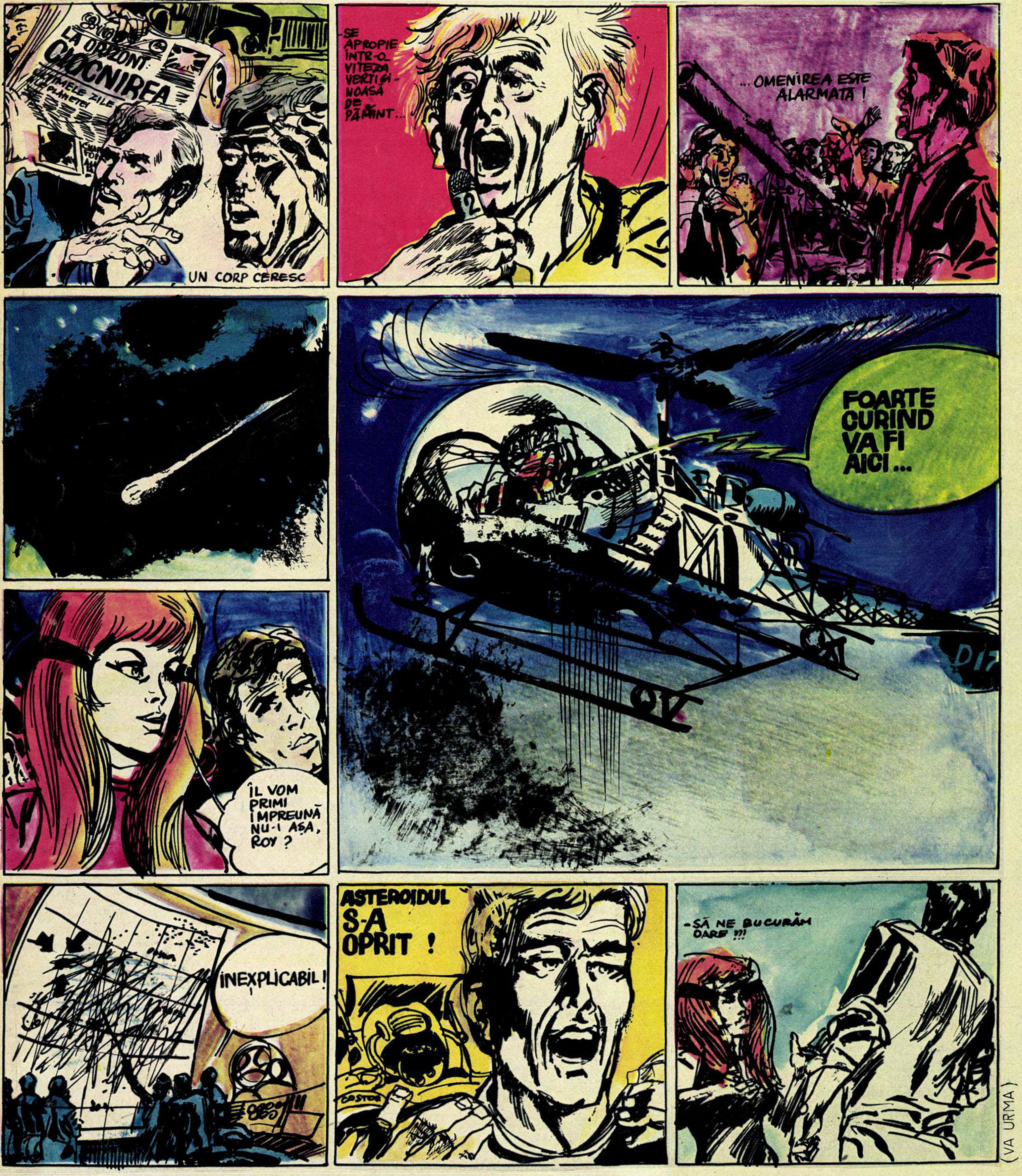
LA ORIZONT: CIOCNIREA
ULTIMELE ZILE ALE PLANETEI
UN CORP CERESC
-SE APROPIE ÎNTR-O VITEZA VERTIGINOASĂ DE PĂMÎNT...
... OMENIREA ESTE ALARMATĂ !
FOARTE CURIND VA FI AICI ...
ÎL VOM PRIMI ÎMPREUNĂ NU-I AŞA, ROY ?
ÎNEXPLICABIL !
ASTEROIDUL S-A OPRIT !
-SĂ NE BUCURĂM OARE ?!!

(VA URMA)

o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o o SFINX o SFINX o SFINX

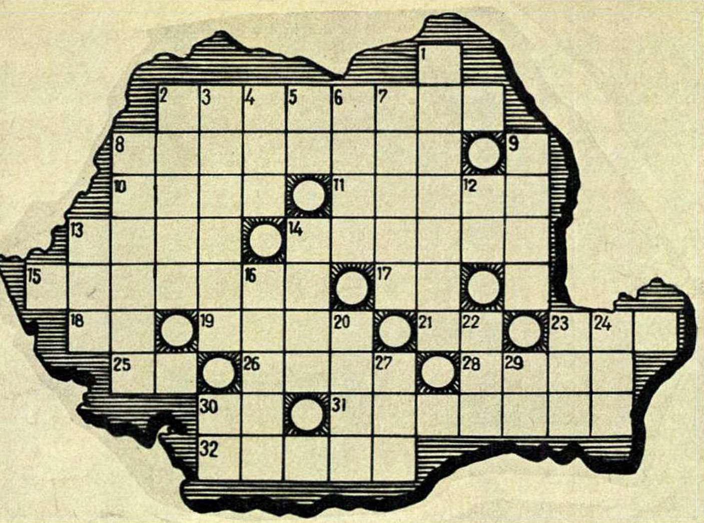

PE HARTA ȚĂRII

ORIZONTAL: 2) Localitate minieră în jud. Gorj. 8) Localitate în jud. Dîmbovița cu două uzine hidroelectrice. 10) L-a mîncat... primăvara. 11) Pitorească așezare în jud. Neamț unde s-a construit prima mare hidrocentrală. 13) «Orașul de pe Mureș» cu uzine de :mașini-unelte, vagoane, textile etc. 14) Gen de compoziție muzicală. 15) Uman. 17) In cincinal! 18) Simbolul cianului. 19) Oraș în jud. Alba, în lunca Mureșului cu o întreprindere metalurgică, alta de prefabricate din beton. etc. 21) În Reșița! 23) Oraș în jud. Cluj cu un combinat de celuloză și hîrtie, cu o întreprindere de produse finite din lemn, cu o fabrică de produse refractare etc. 25) Plantă textilă. 26) Oraș situat la confluența celor două Tîrnave unde se înalță un combinat de industrializare a lemnului și o fabrică de cărămidă și țiglă. 28) Oraș moldovean în care s-a construit moderna țesătorie de mătase «Victoria». 30) La intrarea în Pitești! 31) Al doilea centru important al jud. Prahova cu întreprinderi de prelucrare a metalului, țițeiului și de exploatare și prelucrare a lemnului. 32) Oraș muntean cu o uzină mecanică modernă, o uzină de sîrmă și produse din sîrmă cu fabrică de electrozi, cu o uzină de prelucrare a maselor plastice, cu o fabrică de zahăr etc.

VERTICAL: 1) Oraș construit pentru minerii din Valea Jiului. 2) Oraș în jud. Neamț cu industrie siderurgică (laminor de țevi), a construcțiilor de mașini și a prelucrării metalelor. 3) Cetate a aluminei. 4) Sufragiu. 5) Piese din portul național. 6) Orășel în Australia. 7) Principala bază de aprovizionare cu cărbuni superiori a furnalelor din Reșița. 8) Centru de exploatare a petrolului pe valea Cricovului cu ateliere de reparat utilajul petrolier. 9) Folosit. 12) Atom (abr.) 13) Întreprinderea aparate de măsură și control (abr.). 14) Colac de fire textile. 16) Oraș pe Valea Cibinului, important centru cultural și economic cu o industrie constructoare de mașini și de prelucrare a metalelor, textilă și a tricotajelor, de prelucrare a lemnului etc. 20) Paloș curb, arma caracteristică a dacilor. 22) Model. 23) Decisten (abr.) 24) Rîu în U.R.S.S. 27) Afluent al Dunării ale cărui ape sînt folosite printre altele în instalațiile pentru spălarea cărbunelui din depresiunea Petroșeni. 29) Posezi. 30) Simbolul plumbului.

MIHAI PĂTRAȘCU

GRĂDINIȚA LUI VALENTIN

Valentin a amenajat o grădiniță cu straturi de flori și șase alei, așa cum se vede în desenul alăturat. Lucrarea sa are însă și un secret: e un fel de labirint. Dacă se intră în grădiniță prin poarta din dreapta, pot fi parcurse toate cele șase alei, în fir continuu, și se poate ieși prin poarta din stînga, fără a trece de două ori pe același drum.

Care este drumul ce trebuie urmat?

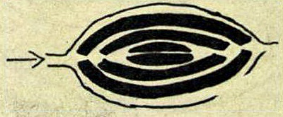

CINCI PĂRȚI EGALE

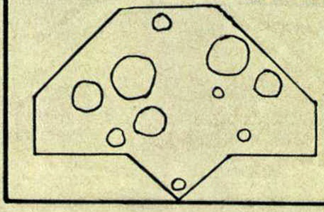

Desenul alăturat înfățișează o bucată de tablă pe care sînt răspîndite zece orificii de diferite mărimi. Sînteți destul de isteț pentru a împărți întreaga suprafață a tablei în 5 părți egale ca suprafață și identice ca formă, în așa fel încît pe fiecare parte să se afle cîte două orificii?

TEMPORALĂ

Monoverb ilustrat.
(4—8)

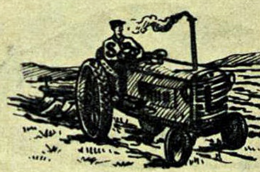

—Ai să vezi nene că n-ai avut dreptate cînd ai spus că nu poți să găsești acul în carul cu fîn?

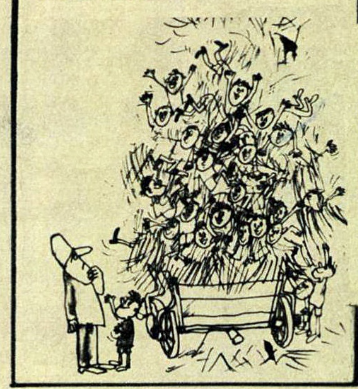

IOSIF TEODORESCU

— Va să zică ce-am învățat la școală despre «Buturuga mică» este adevărat!...

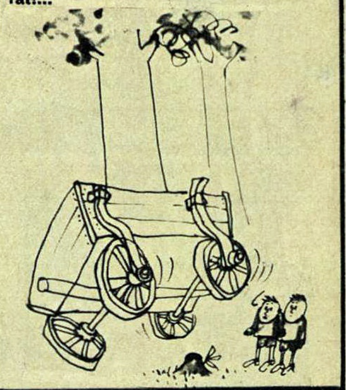

o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o o SFINX o SFINX o SFINX

Procurați-vă din timp următorul număr al revistei noastre (20). Veți găsi în paginile lui REGULAMENTUL noului concurs de turism «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII».

Invitație

DRAGĂ PRIETENE,

REDACȚIA REVISTEI «CUTEZĂTORII» TE INVITĂ SĂ VIZITEZI EXPOZIȚIA MINITEHNICUS 1969, CARE FUNCȚIONEAZĂ ÎNTRE 11—25 MAI A.C., ÎN BUCUREȘTI, LA PAVILIONUL C DIN PARCUL DE DISTRACȚII HERĂSTRĂU, ÎN FIECARE ZI, ÎNTRE ORELE 10—20, FĂRĂ ÎNTRERUPERE.

INVITAȚIA ESTE VALABILĂ PENTRU ORICE ZI.

JURIUL

În baza invitației de mai sus se poate vizita expoziția MINITEHNICUS '69. Decupați-o din revistă și prezentați-o la intrare.

ARCAŞII LUI ŞTEFAN CEL MARE

⑥

Scenariul: **COSTACHE ANTON** **Desene:** **ALBIN STĂNESCU**

108

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

LUI SION SIDI AHMED– FRATELE TEMUTULUI MAMAC-HAN-I SE ADUCE ŞTIREA CĂ OŞTENI NEÎNFRICAŢI AU ÎNCHIS TOATE DRUMURILE DE ÎNTOARCERE. LUPTA HOTĂRÎTOARE SE DĂ LA VADUL ZIMBRILOR,UNDE CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, CĂLUGĂRUL MANOILĂ, TOMA PITICU ŞI OANĂ CERB, PRIND O PASĂRE RARĂ: PE ÎNSUŞI SION SIDI-AHMED.

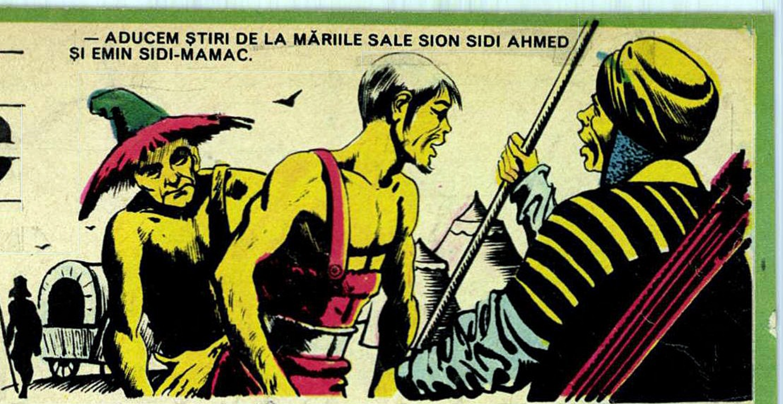
— ADUCEM ŞTIRI DE LA MĂRIILE SALE SION SIDI AHMED ŞI EMIN SIDI-MAMAC.

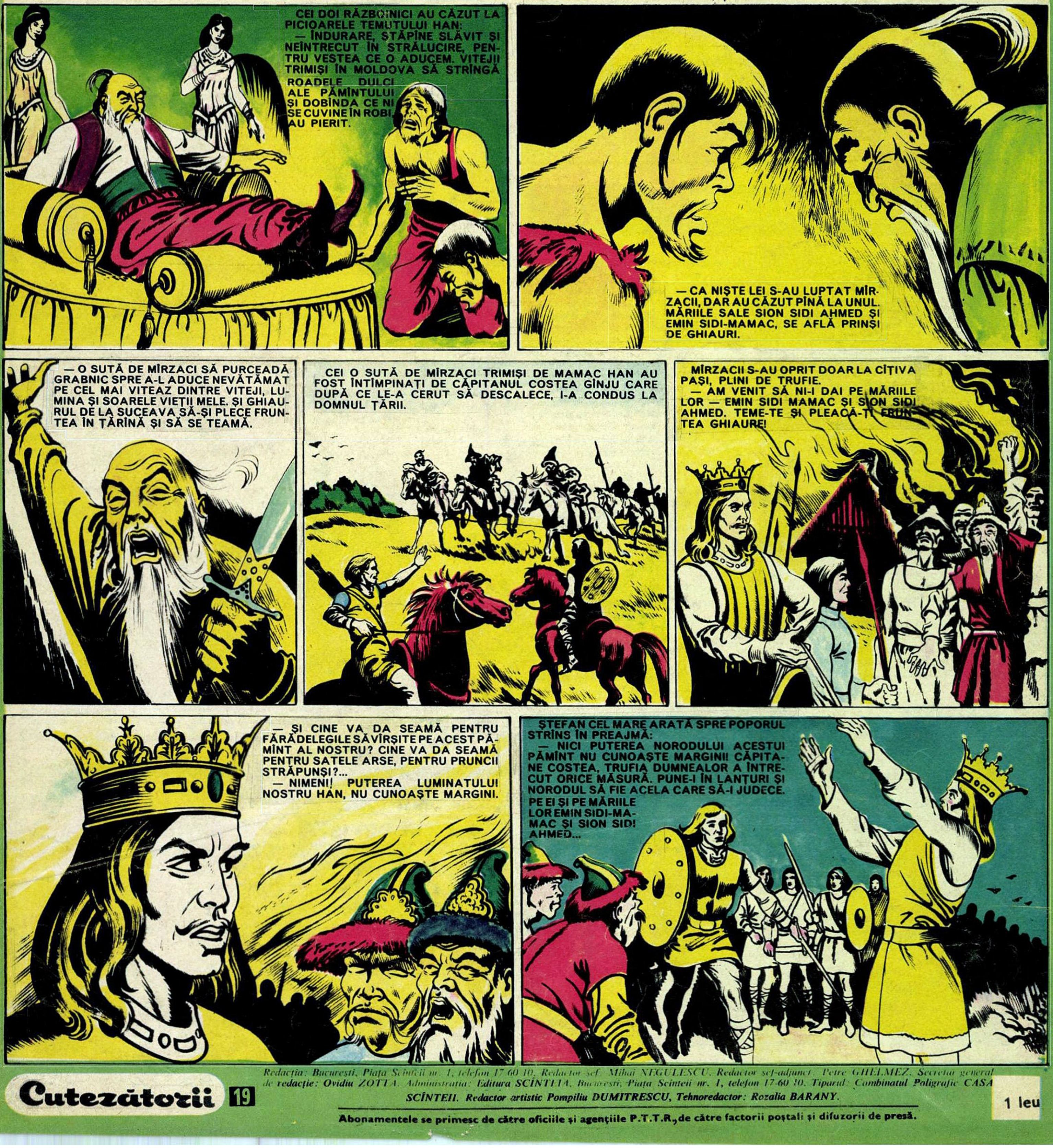
CEI DOI RĂZBOINICI AU CĂZUT LA PICIOARELE TEMUTULUI HAN:
— ÎNDURARE, STĂPÎNE SLĂVIT ŞI NEÎNTRECUT ÎN STRĂLUCIRE, PENTRU VESTEA CE O ADUCEM. VITEJII TRIMIŞI ÎN MOLDOVA SĂ STRÎNGĂ ROADELE DULCI ALE PĂMÎNTULUI ŞI DOBÎNDA CE NI SE CUVINE ÎN ROBI, AU PIERIT.
— CA NIŞTE LEI S-AU LUPTAT MÎRZACII, DAR AU CĂZUT PÎNĂ LA UNUL. MĂRIILE SALE SION SIDI AHMED ŞI EMIN SIDI-MAMAC, SE AFLĂ PRINŞI DE GHIAURI.
— O SUTĂ DE MÎRZACI SĂ PURCEADĂ GRABNIC SPRE A-L ADUCE NEVĂTĂMAT PE CEL MAI VITEAZ DINTRE VITEJI, LUMINA ŞI SOARELE VIEŢII MELE. ŞI GHIAURUL DE LA SUCEAVA SĂ-ŞI PLECE FRUNTEA ÎN ŢĂRÎNĂ ŞI SĂ SE TEAMĂ.
CEI O SUTĂ DE MÎRZACI TRIMIŞI DE MAMAC HAN AU FOST ÎNTÎMPINAŢI DE CĂPITANUL COSTEA GÎNJU CARE DUPĂ CE LE-A CERUT SĂ DESCALECE, I-A CONDUS LA DOMNUL ŢĂRII.
MÎRZACII S-AU OPRIT DOAR LA CÎŢIVA PAŞI, PLINI DE TRUFIE.
— AM VENIT SĂ NI-I DAI PE MĂRIILE LOR — EMIN SIDI MAMAC ŞI SION SIDI AHMED. TEME-TE ŞI PLEACĂ-ŢI FRUNTEA GHIAURE!
— ŞI CINE VA DA SEAMĂ PENTRU FĂRĂDELEGILE SĂVÎRŞITE PE ACEST PĂMÎNT AL NOSTRU? CINE VA DA SEAMĂ PENTRU SATELE ARSE, PENTRU PRUNCII STRĂPUNŞI?...
— NIMENI! PUTEREA LUMINATULUI NOSTRU HAN, NU CUNOAŞTE MARGINI.
ŞTEFAN CEL MARE ARATĂ SPRE POPORUL STRÎNS ÎN PREAJMĂ:
— NICI PUTEREA NORODULUI ACESTUI PĂMÎNT NU CUNOAŞTE MARGINI! CĂPITANE COSTEA, TRUFIA DUMNEALOR A ÎNTRECUT ORICE MĂSURĂ. PUNE-I ÎN LANŢURI ŞI NORODUL SĂ FIE ACELA CARE SĂ-I JUDECE. PE EI ŞI PE MĂRIILE LOR EMIN SIDI-MAMAC ŞI SION SIDI AHMED...

(VA URMA)

Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor şef: Mihai NEGULESCU. Redactor şef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacţie: Ovidiu ZOTTA. Administraţia: Editura SCÎNTEIA, Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic Pompiliu DUMITRESCU, Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile şi agenţiile P.T.T.R., de către factorii poştali şi difuzorii de presă.